

NARODNI LIST

izhaja vsak četrtek; ako je ta dan praznik, pa dan poprej. — Vse pošiljatve (dopisi, reklamacije, vprašanja itd.) je pošiljati na naslov: „Narodni List“ v Celju. — Reklamacije so poštnine proste. — Uredništvo: Schillerjeva cesta šte. 3.

„Narodni List“ stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Za Ameriko in Naročnina se plačuje vnaprej. — Posamezna številka stane 10 vin.

Oglasi se računajo po 12 vinarjev ena petit vrsta. — Pri večkratnih objavah znaten popust po dogovoru. Pristojbine za oglase je plačevati po pošti na naslov: „Narodni List“ v Celju.

III. glavni zbor Narodne stranke v Celju.

Pozdrav predsednika.

Pe 11. uri je otvoril III. glavni zbor Narodne stranke v veliki dvorani celjskega „Narodnega doma“ predsednik dr. V. Kukovec s prisrčnim pozdravom vseh udeležencev, osobito pa dragih nam gostov, zastopnikov bratskih strank slovenskih. — Na naš glavni zbor sta prihitela podpredsednik izvrš. odbora narodno-napredne stranke na Kranjskem dež. posl. dr. Oražen (živjoklici) in predsednik narodno-napredne stranke na Goriškem dež. posl. g. Andrej Gabršček. Ta obisk vzbujal v nas tem večje veselje, ker kaže, da se bode kmalu uresničila nas vseh prisrčna želja, da se bodemo strnili slovenski naprednjaki od Mure in Drave pa doli do sinje Adrije v enotno krepko četo v bran za naš rod in naša načela. (Viharni živjoklici.) Današnji naš glavni zbor bodi prva manifestacija za vseslovensko napredno stranko. (Živjoklici.) Predsednik pozdravlja nadalje zastopnike Zveze narodnih društev in Zveze slov. napr. mladine ter naznanja, da se drž. posl. g. Iv. Hribar ni mogel udeležiti zborovanja zaradi obolenja. Opravičil se je zaradi bolezni tudi drž. posl. Vinko Ježovnik.

Odzdravi.

Prvi je prevzel besedo, burno pozdravljen, g. Andr. Gabršček. Sporočil nam je iskrene pozdrave svojih sobojnikov in somišljenikov v solčni Goriški. V narodnostnem oziru imajo goriški naprednjaki lažje stališče ko mi štajerski: nimajo se boriti proti močnim tujim manjšinam v slovenskem ozemlju; v poštev pride tu le Gorica, kjer pa naprednje slovenski živelj ne prestando, tako da se da že preračunati čas, ko postane Gorica slovenska last. (Živjoklici.) Narodnostni boj na Štajerskem, kjer predstavljajo Slovenci sedaj trden zid nemškemu navalu proti jugu, je tolikega pomena za celo Slovenijo, da je dolžnost vseh prisrčiti po svojih najboljših močeh Štajercem na pomoč. To bode tem lažje, ker bode bila bodoča vseslov. napredna stranka ne le odločni boj za napredna načela, temveč bode tudi odločilna narodna obrambna organizacija. (Živjoklici.) Biti pa imate štajerski naprednjaki tudi političen boj doma proti klerikalcem. Ta boj je tem hušji, ker ne poznajo naši rojaki v njem poštenosti in dostojnosti, ker duhovščina ne prizanaša ne ženam ne otrokom in celo ne pokojnikom. (Res je!) Omahovali niste v tem boju doslej, ne omahujte tudi v bodočnosti: bodi vam vodilno geslo prvega slov. naprednjaka, Karola Lavriča, ki je dejal: Vse za narod, svobodo in napredek! To geslo nas bo vodilo tudi vse slovenske naprednjake, ko se združimo v enotno vseslovensko napredno stranko. (Živjoklici.)

Pozdrav kranjskih naprednjakov je prinesel g. dr. Oražen. Izvajal je, da imamo Slovenci že stari politični cilj, združeno Slovenijo, katerega upamo

dejansko doseči z narodno autonomijo. Toda najprej moramo skrbeti za to, da padejo politične meje med nami samimi. Opazovali smo že toliko in tolikokrat, da se sami med seboj ne razumemo. Zlasti velja to za nas slov. naprednjake. Postopanje naših pokrajinskih političnih strank, pisava in stališče vodilnih listov se nikakor ni vjemalo. Nismo imeli skupne organizacije, ki bi vedela v vseh takih slučajih upeljati enotnost. In te ni bilo samo glede domačih političnih vprašanj, ni je bilo tudi glede nastopa na zunaj proti dunajski vladi. Kranjci se niso veliko brigali za štajerske šolske in sodnijske zadeve ter obratno. To je bil praktični povod za veliko misel vseslovenske napredne stranke. Da se ta čim preje uresniči, da začnemo čim preje skupen boj za skupne zmage, vam kličem bratski nazdar! (Dolgotrajno odobravanje.)

Dr. Kukovec se je v prisrčnih besedah zahvalil obema gostoma za prijateljske in navdušujoče besede ter izrazil svoje veselje nad tem, da so tudi zborovalci odobrili s svojim pritrjevanjem delovanje strankinega izvršev. odbora za ustanovitev vseslov. napredne stranke. Ta se bode izvršila dne 16. jan. v Ljubljani in poziva vse zborovalce, da se čim mnogoštevilnejše udeležijo ustanovnega zborovanja.

V imenu Zveze narodnih društev se je zahvalil na pozdravu predsednik g. A. Pesek, ki je izvajal, da bode najboljši temelj bodoči vseslov. napredni stranki vseslov. napredna izobraževalna organizacija, do katere bode sčasoma nedvomno tudi došlo. Pozival je zborovalce, da podpirajo Zvezo nar. dr. pri širjenju narodne prosvete. (Odobravanje.)

Poročilo strankinega tajnika Janka Lešničarja o delovanju Narodne stranke v minulem letu priobčimo zaradi omejenega prostora prihodnjič.

Drž. posl. Franjo Roblek o političnem položaju.

G. drž. posl. Roblek je izvajal sledeče:

Imel bi danes na glavnem zboru stranke, ko se dela bilanca za celo leto, izpregovoriti o delovanju državn. zbora v l. 1909. Pa težko je o nečem govoriti, česar pravzaprav ni bilo. Državni zbor je storil minulo leto zelo malo pozitivnega: proračun, rekrutni in veterinarski zakon, to je po priliki vse. Pri proračunu sem si ohranil svoje staro opozicijsko stališče in istega tudi utemeljil; rekrutni zakon je odobrila zbornica pod utisom zunanjih dogodkov in za živinokužni zakon so glasovale tudi vse stranke, ker je splošno gospodarskega pomena. Strankin tajnik je omenil v svojem poročilu obstrukcijo Slov. kluba in naše stališče napram njej. Treba je po mojem mnenju, da si pridemo glede tega vprašanja popolnoma na čisto. Zakaj se ni udeležila Zveza južnih Slovanov obstrukcije poleti? Saj je to dalo povod, da so nas naši ljubeznjivi klerikalni tovariši blatili in napadali, bili smo kajpada vladni hlapci in nemškutarji (veselost); taki priimki so pri nas zelo

po ceni. Torej zakaj se Zveza južnih Slovanov ni udeležila obstrukcije? Zato, ker jo je začel Slovenski klub lahkomisljeno, ob nepravem času in brez upanja na uspeh. Klerikalci niso niti prav vedeli, zakaj so obstruirali. Res je, da je Slovenski klub večkrat navedel te vzroke, a ti so imeli samo to majhno napako, da so bili vselej drugačni: enkrat je bila vlada, drugič bosanski kmetje, tretjič Bilinjski, četrtrič celo okoliščina, da nemški poslanci iz Štajerske niso volili dr. Korošca za delegata temveč dr. Ploja in s tem popravili nekulantnost štaj. klerikalnih poslancev. Kaj takega se ne more smatrati za razsodno in resno politiko, kakor jo morajo zasledovati poslanci, ki se čutijo ljudstvu v resnici odgovorne. (Odobravanje.) Boj proti posameznim ministrom je nesmiseln, ker so ti samo orodje sistema; predno pa se začne nasilnim potem boj proti sistemu, ki pomenja boj proti višjim in najvišjim krogom, kateri vsled svojega nemštva nam niso že tako naklonjeni, je treba dobro prečiniti svoje moči in misliti na vse posledice, ki ne zadenejo toliko poslancev kolikor celi narod. Če se smatra obstrukcijo za sredstvo v boju za določen cilj, bi bila umestna proti proračunu; pozneje pa je mogla prinesiti klerikalcem le blamažo, katero skušajo pokriti z obrekovanjem slov. napr. poslancev. (Pitrjevanje.) Zveza južnih Slovanov je vse omejene razloge trezno premislila in se odločila konečno z večino slovanskih strank vred za smotreno neizprosno oporbo. (Viharno odbravanje.)

Dež. posl. dr. Vekoslav Kukovec o deželnem zboru.

Med prisrčnimi ovacijami zborovalcev je začel dež. posl. dr. V. Kukovec svoje poročilo o delovanju deželnega zbora. Izvajal je prilično sledeče: Ko so se dovršile deželnozbornske volitve, so mislili klerikalci, da so zatrli vsak sled za nami in da v Gradcu ne bode nikdo vedel, da so zastopani v dež. zboru tudi napredni Slovenci. Za tem je stremelo v glavnem tudi njihovo delovanje v zbornici sami — a namera se jim je temeljito ponesrečila. Stvarnega se je zgodilo v dež. zboru zelo malo ali skoraj nič, stvarnega niso prav ničesar opravili in dosegli klerikalci, tem manj je bilo mogoče pozitivno delo meni, ki nisem našel kot zastopnik naše politične organizacije simpatij nikjer, kajti od nas proti nevarnost nemštvu in klerikalizmu. Sprejeli so me eni in drugi kot sovražnika; trdil in umeval sem to, a iskal nisem nikjer milosti in prizanesljivosti. Naravno, da se kak moj predlog ni smel sprejeti, a imel sem priliko, da sem seznanil dež. zbornico z našimi idejami glede narodno-političnih zadev, gospodarstva in ljudske prosvete.

Zavzel sem naše stališče k šolstvu; predlagal sem autonomijo slov. štaj. šolstva, zahteval zakonito preprečenje lova na slovensko deco, zahteval ustanovitev mešč. šol; predlagal sem z narodnogospodarskega stališča ustanovitev

dež. kulturnega sveta, odpravo bernje in preureditev pri delitvi podpor po ujmah tako kot zahteva to pravičnost in odkritosrčna želja, da se ljudstvu odpomore. Postavil sem se v bran zakoniti določitvi nemškega poslovnega in razpravnega jezika v štaj. deželni zbornici. Klerikalci so čutili potrebo našopiriti se z narodnim perjem. V glavnem seveda zato, ker sem si moral iskati podpise za interpelacije pri soc. demokrati, ker mi jih niso hoteli dati Slovenci. Ko je bilo vladi neprijetno, da so vložili klerikalci par slovenskih interpelacij, se je s klerikalci pogajala in ti so takoj na to obljubili, da bodo mirovali. Tak boj za pravice slovenskega jezika spominja zelo na komedijantstvo in ne na resno zasledovanje političnega cilja. (Burno odobravanje.) Jaz sem takoj na to vložil slovensko interpelacijo v dež. zboru, ki se je mirno prebrala. Vesel sem, da je v času deželnozbornske kampanje razumevala moje stališče naša javnost in naše časopisje — s svoje strani pa se bom trudil vestno tudi v bodoče, da bodem varoval stališče Narodne stranke v štajerskem deželnem zboru. (Dolgotrajni živjoklici in ploskanje.)

Volitve.

Nato so se vršile volitve v izvrševalni in glavni odbor narodne stranke. V izvrševalni odbor stranke so izvoljeni: za predsednika stranke je med splošnim navdušenjem ponovno izvoljen dr. Vekoslav Kukovec; za podpredsednike gg. Josip Šinko, župan v Središču, Josip Širca, župan v Žalcu in dr. Anton Božič, odvetnik v Celju; v odbor gg.: Ant. Mahne iz Trnovelj, Franc Pahernik iz Vuhreda, dr. Rih. Karba iz Vranskega, dr. Ljudevit Stiker iz Brežie, Miloš Štibler iz Celja, Ivan Prekoršek iz Celja, dr. Karl Koderman, dr. E. Kalan, Fr. Voglar dr. Franc Lipold, Janko Lešničar in Vekoslav Spindler, vsi iz Celja, Ivan Malus iz Bizeljskega, Fr. Brinar iz Gotovelj, dr. Gvidon Serneč iz Ormoža, državna poslanca Fr. Roblek in Vinko Ježovnik, dr. Vladimir Serneč iz Maribora, Andrej Oset iz Št. Jurja ob J. ž.

V glavni odbor so pa voljeni gg. Maks Berlisg, Žetale; Jak. Zdravec, Središče; Fr. Goričan, Višnjava; dr. Janko Serneč, Celje; Ivan Kac, Šmartno pri Slov. Gradcu; dr. Šandor Hrašovec, Celje; Karl Zupančič, Ptuj; Jos. Božič, Zabukovje; dr. Jos. Zdolšek, Celje; Ivan Križan, Sevnica; Ant. Štor, Ponikva; Martin Ocvirk, Pirešica; dr. Fr. Strelec, Gor. Radgona; Iv. Veselič, Velika Nedelja; dr. Milan Gorišek, Sv. Lenart v Slov. Gor.; Lovro Petovar, Ivanjkovci; Robert Košar, Sv. Bolfenk pri Središču; dr. Iv. Fermevc, Ptuj; Jos. Čulek, Št. Juri ob J. žel.; Ludvik Plavšak, Št. Juri ob Taboru, Fr. Schaur, Vransko; Rnd. Kramer, Šoštanj; Davorin Lesjak, Ruše; Joško Rajh, Cven; Avgust Drukar, Gornji-grad; Vinko Žurman, Rog. Slatina; dr. Josip Karlovšek, Celje; A. Gmeiner Vojnik; Ivan Mohorko, Zidani mos,

Juri Lešnik, Radehova pri Sv. Lenartu v Slov. Gor.; dr. Ferd. Kunej, Sv. Peter pod Sv. Gor.; Fr. Kacjan, Rajhenburg; dr. Anton Dolar, Celje; Jožef Lipovšek, Pekel pri Sevnici, Fr. Kranjc, Celje; Franc Gans, Podvrh pri Sevnici, Miloš Roš, Hrastnik; Martin Završnik, okr. Sevnica; Ignac Založnik, Slov. Bistrica; Jos. Cizel, Polzela; Fr. Sagaj, Selnica ob Dravi; Pavel Ogorc, Konjice; Miloš Jarnovič, Dramlje; Lavoslav Apat, Št. Juri ob Taboru; Viktor Glaser, Ruše; Franc Kramberger, Gočova-Sv. Lenart v Slov. Gor.; A. Kupčič, Ptujška Gora; Anton Lipovšek, Višnjavas; Fr. Stefančič, Podlog-Sv. Peter v Sav. dol.; Franc Breznik, Sv. Lenart v Slov. Gor.; Josip Podgoršek, Vrbno-Sv. Juri ob J. žel.; Franc Ferlinc, Šmarje pri Jelšah.

Razgovor.

Po volitvah se je prvi oglašil k besedi podpredsednik stranke gospod dr. A. Božič, kateri je podal pregled gospodarskega dela v stranki letošnje leto in pa nekatere načrte za bodočnost. Poročilo priobčimo v celoti. — Mladenič Golavšek je vzpodbujal stariše, naj nagovarjajo svoje sinove in hčere k vstopu v mladinsko organizacijo. — G. Golavšek star., posestnik v Grižah, se je pritoževal zaradi neke ceste, nadalje zaradi nedostatkov ljudskega šolstva. — Odgovoril mu je glede ceste drž. posl. Roblek, glede šolstva pa nadučitelj v Rajhenburgu gospod Jamšek. Omenil je, da učiteljstvo umeva pritožbe kmetov glede počitnic, ker ve, da silno primanjkuje delavcev; zato je sevniško učiteljsko društvo sklenilo, naj se počitnice nastavijo ob času najsilnejšega dela, v poletju pa se naj upelje nerazdeljen poduk. On ve tudi, da nalaga siromašnejšim veliko breme nakupovanje šolskih knjig, ki se vedno menjajo in pa nakup šolskih potrebščin Rajhenburški krajni šolski svet je pa sklenil, da nakupuje vse šolske potrebščine, a stroški se potem sorazmerno razdele med vse davkoplačevalce; tako podpirajo šolo tudi tisti, ki nimajo otrok, v Rajhenburgu največ oo. trapisti, ki plačujejo največ davka. Gosp. Križan iz Sevnice opozarja na ustanavljanje obrtnih in industrijalnih podjetij. Gosp. Jamšek si želi posredovalnico za delavce. Na to so kratko utemeljevali resolucije in sicer zaupnico poslancem g. dr. Karba iz Vranskega, stališče napram vladi g. dr. Koderman iz Celja, gospodarsko resolucijo g. dr. Božič iz Celja, šolsko gosp. J. Lešničar iz Celja, resolucijo za ustanovitev vseslovenske napredne stranke gosp. dr. Gorišek od Sv. Lenarta v Slov. gor. in časnikarsko resolucijo g. dr. Vlad. Serbec iz Maribora.

Nato je predsednik g. dr. Kukovec zaključil zborovanje z iskreno zahvalo gostom, poročevalcem in vsem udeležnikom in z željo, da bodi tretji glavni zbor Narodne stranke izvor novemu navdušenemu delu v blagor in napredek spodnještajerskega slovenstva.

Resolucije.

I.

Zaupnica strankinim poslancem.

Glavni zbor narodne stranke za Štajersko se povsem strinja z delovanjem svojih poslancev v državnem in štaj. deželnem zboru, jemlje poročila o njihovem požrtvovalnem in resnem delovanju z največjim zadovoljstvom, priznanjem in z zahvalo na znanje ter jih poziva, da kot edini pravi zastopniki koristi slovenskega naroda na Sp. Štajerskem vztrajajo pri svojem delu za napredek in blagostanje spodnještajerskih Slovencev.

II.

Resolucija glede političnega položaja.

Glavni zbor narodne stranke poziva vse slovenske, posebno vse na-

predne državne poslance, da vztrajajo v boju zoper sedanjo vlado in sedajni vladni sistem, ki slovenski narod na vsakem polju, političnem, kulturnem in gospodarskem, v šolskih, uradniških, jezikovnih, sploh v vseh zadevah odkrito in prikrito s tako brezstidnostjo zatira, kakor se do danes še nikdar ni zgodilo. Sedanji vladi in sedajnemu ponemčevalnemu sistemu se ne sme za nobeno ceno privoliti niti najmanjših koncesij, niti državnih potrebščin, in to tudi ne za ministerske stolce, ker je le z najstrožjim bojem mogoče prisiliti vlado k pravičnosti do slovenskega naroda.

III.

Resolucija o šolstvu.

Glavni zbor narodne stranke za Štajersko je vočigled vedno naraščajočemu ponemčevanju ljudskih šol na Sp. Štajerskem, z ozirom na vedno se ponavljajoča zapostavljanja in preganjanja slovenskega učiteljstva in na brezprimerno protekcijo nemškega in nemškutarskega učiteljskega naraščaja na Spodnjem Štajerskem celo v krajih, ki so po svojem prebivalstvu izključno slovenski, in konečno z ozirom na sistematično zanemarjanje slovenskega ljudskega šolstva ravnotako kakor meščanskega in srednjega — primoran zoper tako tendenciozno postopanje deželnega šolskega sveta štajerskega in šolskih oblasti sploh ostro protestirati ter poziva vse trezno misleče Slovence na odločen odpor proti temu nečavnemu, vsaki pravici in pravičnosti naravnost nasprotujočemu postopanju vlade in šolskih oblasti. Glavni zbor zahteva odločno, da nehajo vlada in šolske oblasti z ljudstvom pogubno šolsko politiko ter da že vendar enkrat po desetletjih brezuspešnega slovenskega peticijoniranja izpolnijo pravične šolske zahteve slovenskega naroda na Spod. Štajerskem, posebno glede slov. gimnazije celjske in glede ljudskih šol v Celju in celjski okolici ter glede slovenskih meščanskih šol.

Glavni zbor ponovno odločno zahteva, da se v najkrajšem času da slovenski Spodnji Štajerski šolska avtonomija z delitvo deželnega, okrajnih in krajnih šolskih svetov v nemški in slovenski del ter tako onemogoči potreben razvoj slovenskega šolstva na Spod. Štajerskem v interesu ljudske izobrazbe in ljudskega gospodarskega in sploh kulturnega napredka.

IV.

Resolucija glede davčnih predlog vlade in o nameravanem vinskem davku.

Glavni zbor narodne stranke za Štajersko odločno protestira proti vsakemu daljnemu obdačenju ljudstva in širokih mas z novimi direktnimi ali indirektnimi davki, s katerimi bi se naj pokrili izdatki za nesmiselno notranjo in zunanjo avstrijsko politiko.

Posebno se pa izreka glavni zbor stranke zoper vsako novo obdačenje kmečkega ljudstva, osobito vinogradnikov z uvedbo davka na vino. Načrt, katerega je razvil finančni minister Bilinjski glede novega davka na vino, je za slovenske vinogradnike nesprijemljiv ter pomenja, ako bi se od poslanske zbornice odobrilo, pogin vinarstva v južnih deželah.

Slovenskim poslancem brez razlike strank se najstrožje nalaga, da nastopijo z vsemi močmi in vsemi dopustnimi sredstvi proti vsakemu obdačenju širokih mas, posebno kmečkega ljudstva, ter da preprečijo vsako davčno predlogo, s katero bi se nalagalo slovenskemu poljedelcu in vinogradniku novih bremen, posebno z davkom na pivo in vino.

V.

Resolucija glede vseslovenske napredne stranke.

Glavni zbor nar. stranke jemlje poročilo o snovanju vseslovenske napredne stranke z velikim zadovoljstvom na znanje, odobrava tozadevne korake strankinega izvrševalnega odbora ter poziva vse slovenske napredne stranke in sploh vse napredne Slovence, da se čim prej združijo v enotno napredno stranko z enotnim kulturnim in gospodarskim programom, ker vidi v tesni organizaciji vseh naprednih slovenskih moči najboljšo jamstvo za napredek, obrambo in procvit slovenskega naroda in najuspešnejše bojno sredstvo proti demoralizujočemu, narodu pogubnemu klerikalizmu.

VI.

Resolucija o časnikarstvu.

Glavni zbor narodne stranke se strinja s pravcem, katerega zavzema glasilo stranke „Narodni List“ in odobrava tudi politično smer, katero sleduje „Narodni Dnevnik“.

Glavni zbor poziva vse somišljenike na njihovo dolžnost, da gmotno in s sotrudništvom v najizdatnejši meri podpirajo strankino časopisje, je kot najboljšo orožje za strankino delo širijo in je povsod proti nasprotnikom branijo.

VII.

Resolucija glede uradništva.

Glavni zbor Narodne stranke zahteva, da se že vendar enkrat deli Slovincem na Štajerskem pravica, kar se tiče uradnikov in uradov. Glavni zbor stranke zahteva, da mora vsak neslovenski uradnik, ki hoče zasesti kako mesto, za koje se zahteva akademična izobrazba, obiskovati na srednji šoli, obvezno pouk slov. jezika in napraviti iz njega zrelostni izpit ustmeno in pismeno. Za nižje službe pa zahteva, da morajo znati uradniki popolnoma, ustmeno in pismeno, slovenski.

Brzjavni pozdravi.

Ljubljana. Nositeljem narodne in napredne misli na Štajerskem iskrene pozdrave. Ivan Hribar.

Trbovlje. Mnogo uspeha! Zborovalcem pošilja srčne pozdrave trboveljsko učiteljstvo.

Ljutomer. Prvoboriteljem za vseslovensko napredno organizacijo obilo uspeha žele napredni Ljutomerčani. Joško Rajh.

Jz političnega sveta.

Državni zbor. Minolo sredo se je nadaljevala razprava o predlogu glede šol za narodne manjšine. V imenu Slovencev sta govorila dr. Benkovič in dr. Rybač. Prvi je ožigosal neznosne šolske razmere na Spod. Štajerskem, osobito glede okoliške šole v Celju, drugi pa je govoril o šolskih zahtevah Slovencev v Trstu in na Primorskem sploh. V seji včeraj teden (2. tm.) je zbornica predlog glede manjšinskih šol odklonila. Nemški zagrizenci Wastian in drugi so hoteli v tej seji v svojih govorih dokazovati, da trditve slov. poslancev glede mizerije v slov. šolstvu niso resnične. Prišlo je vsled tega do ostrih prepričev med slovenskimi in nemškimi poslanci. Tudi Wolf je seveda po svoje nekaj kvasil. V tej seji se je začel obravnavati nujni predlog češkega poslanca Choca zaradi bojkota čeških trgovcev od nemške strani na sejnih v nemških krajih. Predlog je bil v seji minoli petek odklonjen. Nato se je začela razprava o začasnem državnem proračunu. V seji minolo soboto je isterski hrv. poslanec dr. Laginja ostro napadel vlado, ki dela brez vseh načel politiko proti večini avstrijskega prebivalstva. V zbornici je bilo v zadnjih sejah le malo poslancev. Včeraj je bila zopet seja.

u **Politični položaj** je še vedno — oblačen. Pogajanja za ministerske stolčke se še vedno nadaljujejo. „Slovanska Zveza“ je sklenila pripustiti prvo čitanje državnega proračuna, da se med tem pogajanja lahko nadaljujejo. Če bi do takrat ne bilo v vladi spremembe, bi „Slov. Zveza“ onemogočila drugo čitanje proračuna. Nemci sami so se že sprijaznili z mislijo, da bodo nekateri nemški ministri — kmalu šli v penzjo.

u **Slovenski klerikalci** niso nič več tako bojeviti, kakor so bili še pred tedni. Zakaj postajajo krotkejši? Dobiti upajo enega ministra. Zato nič več ne grozijo z razbitjem državnega zbora. Ti isti slov. klerikalci, ki so nekaj strašno rohnili proti ministerstvom, sestojecim iz raznih visokih uradnikov in ne iz poslancev, so danes odločno proti temu, da bi vlada obstajala iz samih ljudskih zastopnikov. Vetrnjaki!

u **Slovanska Zveza** je sklenila, da mora bodoče ministerstvo sestajati po polovici iz slovenskih in po polovici iz nemških poslancev.

Ministri-rojaki. Slovanska Zveza je sklenila, da se imajo odpraviti ministri-rojaki.

u **Na Italjanskem** je odstopilo ministerstvo Giolitti, ker ni dobilo pri nekem glasovanju večine v drž. zboru. Novo vlado je sestavil Sonnino.

u **Francosko ministerstvo** je sklenilo, da se odtegne vsem škofom in duhovnikom, ki uživajo še državno pokojnino in ki bi se vmešavali v boj proti šoli, ta pokojnina.

u **Angleški državni zbor** bo tekom prvih dni januarja razpuščen in so bodo krog 10.—20. jan. vršile nove volitve. Bil se bo velikanski boj med dvema mogočnima strankama, anijonisti in liberalci. (Glej pol. pregled „War. L.“ št. 51).

Prepovedana cirilica. Hrvatska vlada je na srbskih samoupravnih in verskih šolah na Hrvatskem prepovedala rabo cirilice. Madžarski rablji in hlapci!

Beleške.

u **Klerikalni obrekovalci** pred sodnijo. Dne 1. tm. sta stala pred mariborsko poroto frančiškanski pater Anzelm Murn iz Nazarja pri Mozirju in odgovorni urednik mariborskega klerikalnega lista „Straže“ zaradi častikraje in obrekovanja. Prvega je tožil nadučitelj g. Rad. Knaflič zaradi nekega dopisa v „Straži“, v katerem je Murn tožitelja kruto žalil; Cenčič pa je tožil zaradi tega, ker je dopis dal natisniti. Obravnava bi se bila imela vršiti že novembra, a je pater Murn, predno se mu je mogel dostaviti poziv k obravnavi, jo popihal k frančiškanom v Ljubljano — in nihče ni vedel, kje je, niti njegovi predpostavljeni. Tudi Cenčič je takrat — izginil in hodil po raznih farovžih po Slov. Goricah. Tokrat se je posrečilo tožencema vabila dostaviti, zato se nista mogla več izmuzniti. Murn si k obravnavi niti priti ni upal, pač pa je nagnal tja vse polno prič, ki bi naj dokazale, da Knaflič svoje verstvo le hlini, da je podpihovalec in še več drugega. Seveda se je to dokazovanje strašno ponesrečilo, nasprotno se je izkazalo vse za laž in ostudno obrekovanje. Murn se je nekaj časa tudi izgovarjal, da v dopisu ni mislil Knafliča, ampak župana Praznika. Pa porotniki so bili tako neusmiljeni, da pobožnemu in „resnicoljubnemu“ patru niso hoteli verjeti. Ker je dr. Kukovec kot zastopnik tožitelja sam predlagal milostno kazeno, je bil pater Murn obsojen na 6 tednov s postom poostrenega zapora, Cenčič pa, ki se je izgovarjal, da de-

pisa ni bral pred natisom, na 40 kron globe zaradi zanemarjanja uredniške pazljivosti. — Isti dan bi se imela vršiti razprava proti — župniku Francu Gomilšek iz Št. Petra in proti odgovornemu uredniku „Slov. Gosp.“ Rakoviču. Tožil ju je okrajni tajnik gosp. Amand Graner iz Šmarja zaradi nekega lažnivega dopisa v „Slov. Gosp.“, ki se je tikal tožiteljeve osebe. Ker je župnik Gomilšek v zadnjem trenutku skesano priznal, da ne more nastopiti dokaza resnice, se je tožba proti njemu umaknila. Rakovič pa, ki se tudi izgovarja, da članka pred natisom ni čital, se bo zagovarjal zaradi zanemarjanja uredniške paznosti pred okrajno sodnijo.

» Klerikalno narodnjaštvo. Pri porotni razpravi proti frančiškanskemu patru Murnu in uredniku klerikalne „Straže“ Cenciču je zagovornik teh dveh, slovenski (!) deželni odbornik kranjske in dež. poslanec dr. Pegan hotel porotnike, ki so bili po večini nemškega mišljenja, s tem na svojo stran spraviti in doseči pri njih milost, da je slikal Knaflič kot slovensko-narodnega hujskača, ki je n. pr. delal na to, da bi se na gornjegrajski škofovi grajsčini nemški oskrbnik — Scheanir nadomestil s Slovincem. Porotniki pa so pokazali, da so boljši značaji in večji poštenjaki nego dr. Pegan in mu niso šli na limanice. Fej taki klerikalni breznačajnosti!

» „Narodni Dnevnik“ in „Narodni List“. Na različna vprašanja odgovarjamo, da bodeta oba lista izhajala po Novem letu v sedanji, tehnično in vsebinsko še znatno izpopolnjeni obliki naprej. Nujna dolžnost vseh naših somišljenikov je, da z vsemi močmi delajo za razširjenje obeh časnikov.

» Sedemdesetletnico obhaja 21. t. m. monsignor Tomo Zupan, bivši mnogoletni prvomestnik Ciril-Methodove družbe in njen častni član.

» Deželni šolski svet poziva šolska vodstva, naj bi mu dala podatke o uživanju alkohola med šolarji. Pozdravljamo idejo, da se misli na tem polja kaj storiti — drugače pa so take ankete precej nepotrebne. — Naj se kratkomalo sklene zakon po angleškem vzoru in stvar je pri kraju.

» Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je imela meseca novembra t. l. sledeči promet i. s. A. Prejemki. 1. redni dohodki: a) Prispevki iz nabiralnikov K 1488'12, b) Prispevki podružnic i. s. Kranjsko K 991'21, Štajersko K 227'83, Koroško K —, Primorsko K 225'56. Skupaj K 1444'60; c) Razni prispevki i. s. darila, prispevki za družbeno blago, narodni kolek itd. K 7195'10, skupaj K 10127'82. 2. izredni dohodki, za obrambni sklad nabrani zneski od 1. inkl. do 30. nov. 1909 K 5016'48, skupaj K 15144'30. B. Izdatki. 1. redni stroški i. s. plače podpore, poravnane računov itd. K 18562'83, 2. izredni t. j. plodonosna naložitev zneskov za obrambni sklad, vplačani v času od 27./10.-25./11.09. K 4831'48, skupaj K 23394'31 torej primanjkljaj meseca nov. K 8250'01. Slovenci in Slovenke! Ne pripominjamo ničesar! Številke govore same.

» Na drž. ljudskih in meščanskih šolah so začeli nedavno šolski zdravniki svoje poslovanje. Šolski zdravnik mora šolarje v 1. letu natančno preiskati in to preiskavo v 3., 5. in 8. šolskem letu ponoviti; vsak mesec mora imeti vsaj jedno ordinacijsko uro v šoli. Starišem daje na temelju svoje preiskave nasvete ni pa primoran prevzeti zdravljenja na domu. Vrhu tega sodeluje šolski zdravnik pri sestavi učnega načrta in nadzoruje šolsko poslopje in njegove naprave v zdravstvenem oziru.

» Lončarska obšt je na prodaj v lepem trgu na Spodnjem Štajerskem. Sedanji lastnik je Slovenec in si želi Slovenca-naslednika.

» Dokaz resnice. O porotni obravnavi proti klerikalnim obrekovalcem v Mariboru piše mariborska „Straža“, naravno, da po svoje. Pravi tam, da se obravnava proti Rakoviču (odg. urednik „Slov. Gosp.“) ni vršila, ker so se nasprotniki zbal dokaza resnice. Gospodu Rakoviču bo pred okrajno sodnijo še vedno dana prilika, da ta dokaz resnice, ki ga tako srbi, dopinese. G. Rakoviču bo pa tudi znano, da ima nad svojo glavo še tri druge slučaje, kateri bodo prišli pred prihodnjo poroto in bo tudi takrat imel priliko za svoje laži v „Slov. Gosp.“ doprinesti „dokaze resnice“. Čudimo se pa, [da je „Straža“, ki je sicer tudi drugače tako „dobro“ informirana, „pozabila“ svojim častitim „bravcem“ sporočiti, da je bil pater Murn, ki je tudi nastopil „dokaz resnice“, a se mu je ponesrečil, obsojen na 6 tednov postrežnega zapora. Resnica nad vse, kaj ne, gospodje?

» Bojkot Marijinega Celja. Javlja se, da Dunajčani ne priredijo več znane velike moške procesije v Marijino Celje, ker so tržani — napredni. Ali ni bil prvi cilj procesij Marija, potem šele gostilne marijatelj-skih naprednih tržanov? Kaj neki bode storila mariborska krščanosocijalna zveza? Bilo bi ji zares priporočati, naj navaja ljudstvo, da zapravlja svoj denar na slov. božjih potih, če je že to za dosego večnega zveličanja in odpuščanja grehov potrebno.

» Linhartova samohvala. Linhart je zapisal v zadnjem „Štajercu“ sledeče besede: „Štajerc“ je danes najuglednejši in najvažnejši list v slovenskem jeziku na Sp. Štajerskem in Koroškem... Pomislite, ljudje božji, to pravi Linhart ob času, ko se vsak pošten človek na Sp. Štajerju naravnost sramuje naročiti ali citati „Štajerca“, ko je list iz nekaterih okrajev docela zginit, ko stalno pada število nemškutarskih glasov pri vseh volitvah! Sicer pa mu lahko nedolžno zabavo privoščimo.

» Tudi vera postaja dražja. — Takozvani predmolivci v Marijinem Celju so zvišali takso za vsako naročeno molitev od 6 oziroma 10 vin. na 20 vin.

» Iz davčne službe. Davčni upravitelj Jožef Masten je premeščen iz Slov. Bistrice v Laški trg, davčni asistent Maks Fekonja pa iz Cumreka v Slov. Bistrico.

» Štajerska vina na Koroškem. Iz Celovca se poroča, da zdravniki proglašajo spodnještajerska vina za nezdrava in priporočajo isterska in tirolska vina. Baje imajo naša vina, posebno halovška, veliko premalo apna v sebi. Dobro bi bilo, ko bi v interesu našega vinogradništva vinarska zadruga v Celju dala naša vina preiskati, da se dožene, ali ni hujskanje koroških zdravnikov zoper naša vina le posledica — narodnega fanatizma.

Cerkvene pristojbine ali štolnina.

Bavili smo se že z neštetimi slučaji izrabljanja našega ljudstva od strani duhovščine pri računanju pristojbin za razna cerkvena opravila. Pa kaj, ko si ljudje ne vedo pomagati, ker ne vedo, koliko si duhovnik sme računati. In vendar obstojijo tozadevno še danes veljavni predpisi postave z dne 7. maja 1874, katere §. 19. izrecno pravi: Prestopki teh določb štolninskega reda se kaznujejo, če slučaj ni za kazensko sodnijo, po zaslišanju ordinarijata od upravnih oblasti z denar-

nimi globami do 200 kron. — Obenem z globo se ima krivcn zaukazati tudi povrnitev preveč računane svote in se ta lahko tudi sodnijskim potom iztirja. Če se slučaj ponovijo, lahko državna verska uprava zahteva, da se takemu duhovniku zabrani nadaljno izvrševanje cerkvene službe.

Dokler ne izide kaka nova postava o predpisanih štolninah, veljajo stare določbe, katere bomo našim bralcem spodaj podali. Radi priznamo, da vsled obče navade preveč računati mnogi duhovniki sami ne vedo, koliko smejo zahtevati, ker ne poznajo določb in se ravnaajo le po „navadi“. Tudi tem duhovnikom bomo naša izvajanja dobrodošla.

Slučajev, da duhovnik računa za kako cerkveno opravilo več, kakor je po postavi upravičen, se zgodi vsako leto med nami Slovinci na desetisoče in v Avstriji sploh na milijone. Potem je seveda razumljivo, zakaj si razni župniki naberejo stotisoče premoženja, dočim siromaki, katere so ogulili, umirajo gladu. Le pogledjmo: na Dunaju se sklene na leto krog 12.000 katoliških zakonov. Če se računa pri vsakem 4 K čez postavno pristojbino, znese to na leto 48.000 K, v desetih letih pol milijona.

Cerkvene pristojbine na Štajerskem so sledeče: Prebivalstvo je razdeljeno v tri razrede in sicer: a) višji stanovi (knezi, grofi, vitezi, tajni svetniki itd), b) meščanstvo (uradništvo, obrtništvo, trgovstvo, rokodelstvo itd) in c) prebivalci na deželi, kmetje itd. —

Nas zanimajo slednji. Ta tretji razred (prebivalci na deželi, kmetje itd.) je zopet razdeljen v 5 oddelkov in sicer I. veliki kmetje, II. srednji kmetje, III. mali kmetje, IV. kočarji, V. posli in dninarji.

Dalje prihodnjie.

Celjski okraj.

» Občinske volitve v Dramljah je namestnija potrdila. Župnik Ogrizek je s svojo pritožbo na celi črti sramotno pogorel. Našim vrlim somišljenikom iskreno čestitamo!

» Tako je prav! Le odkrito! G. Janez Cajner, bivši župan v Št. Pavlu pri Preboldu, ki se je včasih štilil za našega pristaša, a smo prav dobro vedeli, da se skriva v njem pravcati nemškutar, nam je zdaj naznanil, da prihodnje leto ni več naročnik „Nar. Lista“ in je na to naznanilo pilepil kolek nemškega Schulvereina. Grdo je, da tega že davno ni storil ter je tako dolgo zakrival svoje pravo mišljenje. No, dopade se nam, da se vsaj enkrat odločil. Naj bi se mu prav dobro godilo pri nemških jaslih!

» Slovensko trgovsko društvo v Celju vabi vse člane in prijatelje društva na predavanje g. dr. A. Božiča o borzi, ki se vrši v soboto 11. t. m. v rudeči sobi „Narodnega doma“. Po predavanju razgovor o prireditvi plesnega venčka. Člani, agitirajte za mnogobrojno udeležbo.

» Sladkagora. Naš župnik je prav prijazen gospod, če se gre za njegovo Marijinih devic naddevelco Ljudmilo oz. še za kakega kaplana. Sicer pa ni tako ovčje narave. Nedavnotega je ovadil tukajšnjega nadučitelja in eno učiteljico na okrajni šolski svet. Zagovor teh dveh je popolnoma ovrigel njegove trditve. Nato pa je nadučitelja sodnijsko tožil. Pri razpravi so prišle jako lepe stvari na dan, posebno neka njegova pesem o „Milici“ (Ljudmila??), ki je sovrstnica Jegličevim svinjarjam. Mi je ne moremo priobčiti. Zarudevamo sramu!

» Kaj pa je to? Iz Št. Jurja ob J. ž. priporoča nek brumni dopisnik katoliškim mladenkam in mladeničem

berilo „dobrih“, to se pravi klerikalnih časopisov. Med imeni teh „dobrih“ listov pa manjka mariborska — „Straža“. Ali klerikalci že sami nvidevajo, da je to v resnici jeden najslabših listov pod božjim solncem?

» Hranilnica in posojilnica v Šmarju pri Jelšah posojuje od 1. dec. naprej mesto po 6% le po 5 1/2% na osebni kredit, na hipoteke pa kakor doslej po 5 1/2%, 5% oz. 4 3/4%. Od 1. prosinca 1910 naprej je tudi vsem pred 1. grudnom 1910 na osebni kredit danim posojilem obrestovanje le po 5 1/2%. Hranilne vloge imajo 4 1/2% obrestovanje; vstopnina je le 1 K. Pri plačanju posojilnih obresti se ne računani nikakih pristojbin. Najnižji delež je 2 krone.

» Poročilo o veselici „Knjižnice Št. Jurij ob Južni žel.“, ki jo je priredila 27. novembra 1909 in o občnem zboru za leto 1909. 1. Število vezanih knjig slovenskih 494, nemških 155, vkup 649. 2. Vrednost slovenskih, kolikor se je z vezavo vred za nje dosedaj plačalo K 1207'17. Vrednost nemških K 157'20, vkup K 1364'37. 3. Knjig se je razposodilo od 1. jan. 1909 do danes 968. 4. Dohodki od 17. maja 1908 do 29. novembra 1909 K 460'49, stroški K 433'32, prebitok K 27'17. Promet v denarju K 893'91. 5. V odbor so se volili: Predsednik: g. Kveder Karol. Podpredsednica: gč. Marta Nendl. Blagajnik: g. A. Recelj. Odbornika g. dr. Ipavec in g. Anton Jamšek. 6. Predlogi in nasveti: a) g. A. Recelj predlaga naročitev 2 letnikov, „Naša bodočnost“ 1909 in jednega z leta 1908. Se sprejme, b) 25% od dohodkov predstav naj se izroči pevskemu zboru za pokritje svojih stroškov. Se sprejme. 7. Ob priliki občnega zbora ste se priredili predstavi „Krojač Fips“ in „Brat Sokol“ in je nastopil mešan pevski zbor in ženski zbor pod vodstvom g. J. Čuleka. Veselica je izvrstno uspela, posebno se moramo na tem mestu zahvaljevati občinstvu iz okolice Št. Jurija in Grobelnega za obilen obisk. Na svidenje ob prihodnji predstavi, ki se bo pravočasno oznanila. Odbor.

» Milar Costa-Cuhn se torej menda vendar preseli s svojim smradom iz Celja in bo začel v doglednem času osrečevati Spodnje-Hudinjčane. Za 18. t. m. so povabljeni vsi sosedje k komisijonelnemu ogledu na parceli št. 903 kat. obč. Sp. Hudinja. Costa bi pač najbolje storil, ko bi preselil svoje blažene dišave v rajh. Mi Slovenci imamo tudi že svojih tovarn za milo dovolj.

» Katol. polit. društvo za celjski okraj nameravajo klerikalci ustanoviti dne 13. dec. v Celju.

» V Šmarju pri Jelšah se kani še to zimo ustanoviti tečaj za čipkarstvo. Kolikor je nam znano, je na Slovenskem Štajerskem to prvi poizkus usposobljenja kmečkega ženstva v tej panogi domače industrije, ki je po drugod vir bogatih dohodkov. Župan Ferlin: si bo stekel zasluge, če pričeto to delo smotreno dovrši.

» Dijaška kuhinja v Celju si je na svojem občnem zboru izvolila sledeči odbor: predsednik g. prof. Kožuh, podpredsednik dr. Josip Serbec, blagajnik g. Fran Lončar, tajnik g. prof. dr. A. Dolar, odbornika g. dr. Kalan in g. prof. Kardinar. Letos se je oglasilo in dobiva hrano 99 dijakov, na teden pride 397 obedov, kar znaša po 44 v. 174'68 K na teden. — Slovenci, podpi-rajte Dijaško kuhinjo v Celju!

» V Štorah se ustanovi s 1. jan. 1910 orožniška postaja s 4 orožniki.

» Za častnega občana v Jurkloštru je bil izvoljen ministerijalni svetnik vitez Vrečko zaradi mnogih zaslug za občino.

o Miklavžev večer Ciril-Methodove podružnice v Gaberjih. Željno so pričakovali naši otročki in z njimi vsi slovenski Gabrjani letošnjega Miklavža, ki je stopil v nedeljo v svečanem ornatu in spremstvu angeljčkov in parkeljev letos prvič pred nas v Sokolskem domu in pravično in bogato obdaril naše male, nam pa prinesel narodnega oživljenja, karal naše narodne grehe, našo površnost in premalo skrb, ki jo imamo do svojih slovenskih otrok, ki so v nevarnosti, da nam jih iztrga, okuži in pokvari nemčurstvo, ki steza po nas in po naših slovenskih Gabrijih svoje sovražne krepplje. Kljub silnemu naliču se je začela polniti že pred peto uro prostorna dvorana „Sokolskega doma“, ki je bila še premajhna. S ponosom in veseljem smo opazili, da je domače ljudstvo iz Gabrja in okolice napolnilo prostore in prišlo pozdravljat v svoj slovenski dom letos prvič svetega Miklavža.

Gojenci otroškega vrtca so se nam predstavili pod spretnim in ljubeznivim vodstvom gce Kržanove z deklamacijo, šaljivim prizorom in pesnijo „Hej Slovenci“ — bilo je prav, videli smo vzgojni in narodni pomen vrtca, videli smo, da se slovenske Gabrije oživljajo in vstajajo k lepšemu narodnemu življenju! Hvala iskrena vsem, ki ste se tako trudili in pomagali, čast Ciril-Methodovi podružnici, ki nam je privedla tako lep in pomemben večer, ki naj bo v zadoščenje neumorno delavnemu podružničnemu predsedniku gosp. Rodetu in celemu odboru. — Sveti Miklavž pa pridi zopet drugo leto, videl bodeš, da se tvoje zlate besede izpolnjujejo, da smo Slovenci v Gabrijih oživeli, da smo delavni, pridni, da krepko napredujemo. Gaberjan.

u Protest zoper nameravani vinski davek je sklenila občina trg Lemberg ter tozadevne peticije na državno zbornico, finančno in poljedelsko ministerstvo uposlala na izvrševalni odbor narodne stranke; ta jih je izročil drž. poslancu g. Robleku, kateri jih vložil na primernem mestu.

c Šmartin v Rožni dolini. Pretečeni teden dne 3. tm. umrla je Ivana Potočnik v nežni mladosti 16-tih let. Bila je svoj čas ena najpridnejših učenk ter pri vsakomur, kdor jo je poznal, vsled svojega mirnega tihega značaja in ljubeznivega obnašanja splošno priljubljena, kar je pokazal tudi veličasten pogreb. Domači možki zbor jej je zapel pri sprevedu „miserere“, pri odprtem grobu pa „Nad zvezdami“. V isti vasi je dan pozneje preminil starosta Rožne doline posestnik Maks Torinek v 88. letu. Bil je sin prvega šmartinskega učitelja g. Jurja Torinka, koji je 52 let učiteljeval v Rožni dolini. V tretje gre rado. Dne 4. tm. se je preselila v boljo domovino vobče spoštovana žena Franca Pinter po domače Grabenšca iz Jezerc. Naj jim bode lahka zemljica!

c Št. Jurj ob juž. žel. V nedeljo dne 5. t. m. ob 3 uri pop. se je vršil gospodarski shod, ki ga je sklicala kmetijska podružnica. Vkljub zelo slabemu vremenu se je zbralo 38 kmetov in gospodinj. Na shodu sta podavala podpredsednik podružnice g. Drogenig in vodja šentjurske jubilejne mlekarne g. Božič. — Sklenil se je oster protest proti nameravani upeljavi splošnega vinskega davka. Ustanovila se je podružnica jubilejne mlekarne za Slivnico, Sv. Štefan in Kalobje. Podružnica začne delovati že 7. tm. ter se je priglasilo lepo število članov, ki so postali zadružniki jubilejne mlekarne v Š. Jurju ob j. ž.

Sprejemanje in vožnjo mleka je prevzela gospa Eichberger na Glinici in je obljubila se za to dobro gospo-

darsko stvar zavzeti, za kar ji izrekamo zahvalo. — Zborovalci so z veliko pozornostjo sledili podučljivim govorom ter se je razvil prav živahen razgovor. Kmetje, ki imate priliko se posluševati te nabiralnice, poprimite se je, da boste čimpreje uživali korist podjetja in si s prodajo mleka zagotovite stalen dohodek ter si tudi zboljšate živinorejo. — Kdor hoče mleko pošiljati v to nabiralnico, naj se zgleda pri gospe Eichberger-jevi. — Tajništvo kmet. podružnice.

c Sv. Jurj ob juž. žel. Zadnji „Slov. Gosp.“ se zaganja v neko pošteno rodbino, ki je prišla iz Kalobja v naše „Raskože“, kjer si domišljujejo razni Žličarji, da imajo neomejeno politično gospodstvo. Prišel je cele znani Žličar poveljevalno v hišo te rodbine v sosesko ter oblastno zahteval da se mora „Narodni List“, na kateri je rodbina že čez leto dni naročena, od hiše spraviti ter se naseliti „Slovenski Gosp.“ Rekel je, če to ne pomaga, da pridejo trije gospodje gor, da jih pregovorijo. Odločna gospodinja je vsiljivca odločno zavrnila (čast ji!), češ da „Slov. Gospodarja“, ki je oče laži in ki najhujše lumparije in svinjarije zagovarja, pač ne bodo brali in čeprav gospodje več po bernjo ne pridejo, kakor je to grozil politični policaj. Lansko leto je morala dotična gospodinja, ko je prišel dični župnik Kostanjevec s Kalobja po bernjo, pšenico kupiti, letos pa, kakor se ji obeta, tega ne bo treba. (Sploh pa je v šentjurski fari bernja odkupljena, torej nikomur ni treba nič dati! Op. uredn.) Povemo pa Ti, dragi sosed, da ni treba niti Tebi niti drugim hoditi vohunit okrog naprednih hiš, ker se boš povsod opekel. Svetujemo Ti, da svoje časopisje za-se obdržiš, ker naši pristaši imajo veliko in boljšega čtiva kot ga nudi Tvoje vzgojevalno (vlačugarje!!) katoliško (!?) bralno društvo. Napredni rodbini na Raskožah pa kličemo: ne dajte se strahovati od pobalinov!

u Zaradi konkurza je bil pred okrožno sodnijo v Celju obsojen na 6 tednov strogega zopora Martin Geršak, trgovec v Celju.

Mariborski okraj.

z C. kr. poštni urad v Mariboru in slovenski narodni koleki. Že dalje časa smo slišali pritožbe, da zginjajo na nek skrivnosten način pisma in dopisnice, oddane v Mariboru, ako je na njih prilepljen septemberski kolek Ciril-Methodove družbe. Sedaj pa se je v dveh slučajih izkazalo, da je poštni urad v Mariboru odklonil poštno pošiljatev pisem s tem kolekom, češ, da imajo politično-demonstrativen značaj! Nemške znamke takega značaja v očeh nemškega poštnega uradnika seveda nimajo. Ker pa nismo voljni mirno prenašati svojevoljne dvojne mere mariborskega poštnega urada, smo slučaj spravili na pravo mesto. Za merodajne kroge pa bodi to nov opomin, kako velika je predrznost in zagrizenost drž. uradnikov v slovenskih krajih, ker se zavedajo, da jih ščiti sedanji ponemčujoči sistem!

z Zvrnil se je voz sena na 38-letnega pos. Veingrla iz Ročic in ga zadušil. Veingrl je peljal seno 2. t. m. iz Maribora.

v Sv. Lenart v Slov. Gor. Nasproti lažnjivim poročilom nemških listov in ptujskega „Štajerca“ glede števila otrok na tukajšnji nemški in slovenski šoli pribijamo, da je bilo v nem. šolo vpisanih v začetku 140 otrok — med njimi tudi nad 14 let starih —, slovensko šolo pa obiskuje 242 otrok. Iz trga so dobili nemškutarji 40, iz okolice 40 otrok, ostale pa od Sv. Trojice in Sv. Ruperta. — Večina

otrok je takih, katerih starši so reveži in odvisni od nemških in nemškutarških mogotcev.

Razmere v Steinklauberjevi tovarni na Pragerskem. Splošno je znano, da nemški tovarnarji na Slovenskem ne plačujejo naših delavcev posebno dobro. A da bi se v sedanjem času, ko se cene industrijalnim izdelkom, živilom in sploh vsem potrebščinam neprestano višajo, tako slabo plačevalo kot v Steinklauberjevi tovarni na Pragerskem, to je pa skoro neverjetno. Nemški klerikalec Steinklauber, kateri je osobito dobro napisan pri mariborski duhovščini, je začel l. 1903 na Pragerskem z izdelovanjem opeke. Ker je sprva prodajal po zelo nizki ceni, je odjedel domačim izdelovalcem opeke daleč na okoli vse odjemalce. Pozneje, ko si je zasigural bodočnost je seveda cene svojim izdelkom zvišal, pri nekaterih vrstah celo do 50%. Mislil bi kdo, da bode ta krščanski mož poboljšal tudi svojim delavcem plače: o tem ni duha ne sluha. Plače so ostale iste kakor poprej, deloma so se celo znižale. Vrh tega se še delavce sedaj veliko bolj priganja Taki „prijatelji“ so Nemci slovenskemu ljudstvu, tudi če so najbolj „krščanski“ možje!

v K protestantizmu je prestopilo letos v Mariboru doslej 145 oseb proti 113 v lanskem letu. Ti prestopi, oziroma strah pred nadaljnimi, je posredni vzrok narodne mlačnosti, ki jo opazujemo pri mariborski duhovščini.

a Pivola. Te dni so pokopali lovca Zajhterja od Hauzenpaha. Sedel je na stopnicah pred hišo in imel puško prislono k sebi. Ta je bila nabita in se je speljala po stopnicah navzdol. Lovca v naglici zgrabi za petelina, puška se sproži in zadene nesrečneža v zgornje stegno in v križ. Po operaciji je umrl v bolnišnici.

a Hočko Pohorje. V krajni šolski svet je izvoljen za načelnika Franc Falež, za podnačelnika Franc Leber.

a Gornje Hoče. Krojač Kisovar je prestopil k protestantizmu baje zaradi neke ženitve.

a V Razvanju sta učitelj Legat in po svoji volji župan Pukl s pomočjo mariborskih purgarjev osnovala podružnico „Südmark“. Čujemo, da hoče Pukl s pomočjo „Südmärke“ rešiti svojega sina Franca gospodarskega poloma. Ali res?

o Povožil je železniški voz 1. decembra na Pragerskem 26 letnega žel. uslužbenca Franca Krivca. Možu je odtrgalo desno nogo; vrh tega ima težke poškodbe na glavi in prsih. Odpeljali so ga v mariborsko bolnišnico.

o Živinske sejme za večjo živino je dovolilo mariborsko okr. glavarstvo občini Sv. Marjeta ob Pesnici.

o Izpred mariborske porote. Doda se bili obravnavani sledeči slučaji: 24letni Jožef Klinc iz Podreža pri Slov. Bistrici je dne 26. sept. t. l. v Gladomeskem v prepiru s koso ubil 50 letnega Simona Tajnikarja. Dobil je 5 let težke ječe. Anton Robar, posestnik in bivši župan v Žabjeku pri Sl. Bistrici, je bil obtožen, da je poneveril občini 300 K, ki jih je dobil od okr. zastopa za popravilo cest. Ker je obtoženec škodo poravnal in ker se je zagovarjal s pozabljivostjo, je bil oproščen. — Nravno popolnoma pokvarjeni pastir Mat. Rep iz Savcev pri Ptujju je posilil neko 13letno dekle. Obsojen je na eno in pol leta težke ječe.

o V Mariboru se je ustrelil v soboto dne 4. t. m. ob pol 3. uri pop. gostilničar v „Burgmaierhofs“ Šinko. Neposredno pred smrtjo je še popival v gostilni pri „Bierquelle“, kjer je še povpraševal svoje znanke, če pridejo k njegovemu pogrebu. Vzrok samomora ni znan; v obče se misli, da je storil ta čin v duševni zmedenosti, kajti v

zadnjem času je stari mož kazal znake umobolnega.

u V garnizijem zaporu v Mariboru je bil zaprt infanterist 47. pešpolka Anton Sirec, ki je bil kot dezertir obsojen na 6 mesecev. Dne 6. tm. se je hotel umrtiti s tem, da je v celici zanetil ogenj, se vlegel na ležišče in čakal smrti v ognju. Ogenj so pravočasno opazili. Sirec je bil že precej ranjen in popolnoma nezavesten. Sirec je že trikrat dezertiral.

d Nemštvo v Št. Lenartu v Slov. gorleah je z novo nemško šolo napravilo velik korak za germanizacijo slovenskih goric. Nova šola bo nemštvo še le vstvarjala; iz stotin slovenskih otrok, ki polnijo to tujo šolo, se bodo vzgojili zagrizeni slovenski odpadniki. Takoj začetek nam je pokazal, kako zaslepljeni, kako nezavedni in nerazsodni so slovenski stariši, da izročajo svoje otroke taki šoli, ki je otrokom in starišem v nesrečo in v pogubo Slovenstvu v Št. Lenartu in okolici. Povsod sedaj nabirajo nemškutarji denar, izrabljajo revščino slovenskih ljudij ter obetajo otrokom, ki hodijo v njihovo šolo vse, kar potrebujejo — hrano, obleko. Sveta naša dolžnost je, da se tudi mi vsi spomnimo slovenskih otrok ter pripravljamo lepo in bogato božičnico naši revni — slovenski šolski mladini. Če vodi nemškutarje pri tem zlobni namen — vodi nas ljubezen do slovenskih otrok, katere moramo čuvati in braniti, da jih nasprotnik ne privabi k sebi s sladkimi obljubami.

m Spodnje Hoče. Učitelj Gatti je res nobel gospod. Posebno ob volitvah se je izkazal. Od trgovke Pole je izvabil pooblastilo, podpisano od hišnega gospodarja Scherbauma v Mariboru. Seveda je hotel porabiti pooblastilo v svoje namene. A gospa Polc je bila toliko pametna in mu je pooblastilo vzela. Edino, kar je pametnega mogla storiti. — Slovenski kmetje in kmetice ji nosijo denar v trgovino, volila bi pa naj nemčurje? Vi pa kmetje bodite pametni! Nemškutarji učitelj vam menda vendar ne bo gospodaril v občini!

m Leskovec pri Slov. Bistrici. Majnika t. l. se je tukaj otvorila nova gostilna — s samonemškim napisom, daš ni v vasi razun enega nobenega pravega Nemca, pa še ta edini ni domačin. Slovenci imamo svojo gostilno, kjer se nam postreže tudi s slovenskimi časopisi.

Konjiški okraj.

u Iz Vitanja. Kakor že znano, se je ustanovila tukaj, menda v najzagrizenejšem nemčurjskem in najmanj narodno zavednem trgu na Štajerskem, duhovniška „Kmečka hranilnica in posojilnica“ proti že blizu 20 let obstoječi „Posojilnici“. Namesto, da bi g. župnik Arzenšek, ki je vstanovil to popolnoma nepotrebno hranilnico v majhnem, tako ogroženem kraju, v katerem že obstojite slovenska posojilnica in nemški „Voršus“, deloval zares v slovenskem narodnem duhu na to, da bi probujal vitanjsko okolico in s tem krepil sloven. nezaveden živelj v trgu samem, gre delat v slovenski okolici narodno-gospodarski in politični razkol. Dosedaj še tukajšnje ljudstvo skoraj ni vedelo, da imamo na Slovenskem baje neko „liberalno“ in „klerikalno“ stranko. S to ustanovitvijo bo pa se tudi tukaj začel boj, katerega ste s svojim nepremišljenim in zahrbtnim korakom zakrivali. Saj se že izražajo najuglednejši možje v župniji, da bi se jim kaj takega še sanjati ne bilo moglo, ker ni dal nikdo g. župniku povoda za ta korak.

In zakaj se je ustanovila nova posojilnica proti starej? G. župnik se je že večkrat izrazil, da je stara po-

sojilnica baje „liberalna“! V čem pa je liberalna? Ali ste že kedaj, g. župnik, slišali, da bi bila le eden vinar darovala v takozvane brezverske namene? Ja, pa je naročena na nekaj takoimenovanih liberalnih časnikov! To pa tudi veste, da je naročnica tudi „Slov. Gosp.“, „Straže“, „Mohorjevih knjig“ v več izvodih. Mi hočemo slišati namreč oba glasova, pa ne samo tistega, katerega zagovarjajo duhovniki po svojih listih!

Sedaj pa si oglejmo „liberalni“ odbor. Se svojo glavo misleči župljani, prosim ženskega in moškega spola, se zgražajo nad tem, da zamorete proti takim možem, kakor je posebno načelnik Drvar, tako ostudno ruvati. Načelnik, premožen, trezen in najpriljubljenejši kmet v celi župniji, je vsako nedeljo in vsak praznik pri službi božji, skoraj vselej pri večernicah, opravi najmanj vsake kvatre spoved, je tretjerednik, član moške „Marijine družbe.“ gre skoraj vsako leto na božjo pot in je — strmi svet — celo odbornik podobora kmečke zveze za konjiški okraj! In tak mož bi naj bil brezverec? Ja, gospodje duhovniki, potem pa nam vendar povejte enkrat, kdo je pravi kristjan! Ali tisti, ki pred gospodom že vstrepeče in obilo spušča izpod palca v — gotov žep? Menda bo še le prišlo do tega, kakor je rekel nek tukajšnji kmet, ko je izvedel o novi ustanovitvi: „Verjemite mi, da bo še prišlo tako daleč, da bodo hodili duhovniki na planine vprašat pastirjev, katera vera je prava.“ — Pa saj vem, zakaj načelnika smrtno črtite! Ali ne od tistega časa, ko je bil nekoliko cerkveni ključar še z drugim posojilničnim odbornikom? In ravno zato, ker sta ta dva kot cerkvena ključarja nekoliko po svoji pameti mislila, sta kot taka postala za vas nemogoča! In sedaj mislite, da ste se maščevali? Daleč ne!

Od ostalih odbornikov sta dva odločna kmečka zvezarja, eden se v politiko ne vmešava in peti je zaveden slovenski učitelj. Da pa kot tak ne more slepo trobiti v vaš rog, je vsakemu samostojno mislečemu človeku jasno. Sicer pa naznanite svetu, kedaj je ta učitelj kaj storil zoper vero.

Da pa se še pokaže ta preklicani „liberalni“ odbor v še bolj „liberalni“ luči, še oznanimo, da ima ta „liberalna“ posojilnica svojega računskega pregledovalca v osebi č. g. dekana od Novecerkve.

Seveda Vas bode tudi to v oči, da je ta posojilnica še članica „Zadružne zveze“ v Celji. Pravite tudi, da sedaj ne daruje posojilnica nič več v cerkvene namene. O tem in drugem še pa prihodnjič. — Ti preklicani konzumi! Pa ne menda v drugi izdaji?!

Ljutomerski okraj.

I Malanedelja. Naš ljubi kuršenski usnjak Kosi bi menda na vsak način rad postal slaven mož. Zato, kamorkoli pride in če se ga malo narska, zabavlja na nas slovenske naprednjake in sicer včasih v takih besedah, da ga bomo enkrat — če ne bo dal miru — prljeli za predolgi jeziček. Naj bi se kot obrtnik, če hoče od nas zaslužek imeti, za svojo obrt bolje brigal, pa ne po gostilnih politiziral.

I Kokorič pri Sv. Križu na M. p. Pred klerikalnimi mogotci v naših krajih si kmalu človek res ne bo več življenja varen. Najboljše bo, da si vsak naprednjak presrbi orožni list in samokres. Srečam Vam pred kratkim očeta župana iz Logarovec. Bil je na lov. Nahruli me v čisti poljansčini: „Kdoš po ti v Narodni list stava, te malo jakše vkup spili. Saš doba zaj odgovor. Paško me, ka ti ne bo

ž o. Ti si le smrkel odtrgaj.“ — Seveda se nisem hotel s preuljudnim očancem prepirati, ampak sem si ustvaril svojo sodbo o njegovi zagrozenosti in neotesanosti. Opozorim pa možakarja, da se prihodnjič enakih dogodkov ne bo mirno vtaknilo v žep. — Zdaj so kar naenkrat čez noč izginile neke mostnice, do katerih pa oče župan nimajo nobenih pravic. Mostnice se nahajajo v logarovski občini.

Z Poročili se je vrl narodno-napreden mladenič Fran Sagaj iz Krapja pri Ljutomeru z gđ. Zaliko Škof, posestnico v Selnici ob Dravi. Bilo srečno!

O Čuden poskus. V neki vasi Ljutomerske okolice si je nallil hlapec Rožman petrolej na gole prsi in ga zažgal, ker je hotel videti, če bode petrolej tam gorel. Nepreviden človek je dobil težke opekline.

Brežiški okraj.

Iz Brežic. Kadar zmanjka brežiški mestni šparkasi denarja, se začnejo njenim funkcionarjem cediti sline po vlogah, ki so naložene v slovenski Posojilnici. — V svojem umazanem glasilu „Ptujski Štajerc“ so čutili ti gospodje zopet potrebo razpravljati na dolgo in široko o računskem zaključku in poslovanju slovenske Posojilnice. — Smilijo se njim ubogi vložniki, ki imajo denar pri slovenski Posojilnici bolj varno naložen boljše obrestovan, kakor v šparkasi in kjer lahko naložen, denar vzdignejo na zahtevanje vsak čas ali pa vsaj po preteku kratke odpovedi, mej tem ko morajo čakati pri nemški šparkasi na izplačanje odpovedanih vlog v smislu zastarelih in dvomljivih pravil kar cele mesce. — Smilijo se tem gospodom člani Posojilnice, ker dobijo tam posojila na osebni kredit, kar povzroča veliko manj stroškov, kakor pri mestni šparkasi, kjer zahtevajo za vsako najmanjše posojilo vknjižbo in ta posojila, kadar se njim zdi, brez vzroka odpovejo. — Bojijo se za varnost hranilnih vlog v slovenski Posojilnici, za katere jamčijo vsi zadržniki z vsem svojim premoženjem, za hranilne vloge v nemški šparkasi pa le preza dolžena mestna občina. — Ako bi posnemali tozadevni članek v zadnji številki umazanega lista, bi pač mi lahko zaklicali „Ubogi člani, ubogi vložniki! Odprite vendar oči in prinesite Vaše v mestni hranilnici v Brežicah naložene vloge k nam.“ A tega nam ni treba storiti, ker ljudstvo itak sprevidi, da so hranilne vloge v slovenski posojilnici varno spravljene in bolje obrestovane kakor v nemški šparkasi in da se dobi pri Posojilnici posojila z veliko manjšimi stroški. Zato pa slovenski Posojilnici tudi ne manjka domačih hranilnih vlog in tudi ne prošnikov za posojila.

Na Štajerčeve budalosti sicer ni vredno odgovarjati. A ker se ravno slovenski Posojilnici predbaciva nekako slabo gospodarstvo ter se sumiči, da ni bil mogoče računski zaključek za pretečeno leto sestavljen pravilno, — vprašamo le, kako varno ima nemška šparkasa njej zaupan denar varovanec in drugih vložnikov naložen pri nemški stavbeni zadrugi, katera ima za ogromno svoto med aktivni Nemški dom, ki ne nese skoraj nič? — Zakaj ni nemška šparkasa lansko leto uradno razglasila poročila o vsled ukaza okr. namestništva v Gradcu izvršeni reviziji. Ali so gg. revizorji našli vse v redu s a m o v n e k a t e r i h s t v a r e h, v s p l o š n e m p a n e? Kedor ima masla na glavi, naj rajši molči!

Bizeljanci protestirajo zoper vinski davek. V nedeljo ob tretji uri popoldne se je vršil pri Blažinčiču na

Bizeljskem velik gospodarski shod, katerega se je udeležilo gotovo nad 500 vinogradnikov. Shod je otvoril novi župan Ivan Malus, predsedoval je veleposestnik Josip Janežič; govorili so pa deželni poslanec dr. Vek. Kukovec, nadučitelj Cugmus, Ivan Malus in Josip Janežič. Zavzelo se je ostro stališče nasproti uvedanju novega vinskega davka. Ljudstvo je zaradi novice, da bi se imel nov davek upeljati, skrajno razburjeno in slišali so se iz sto in sto ust burni glasovi, da Bizeljanci raiši trto izsekajo in na cesto pomečejo, nego da bi morali plačevati večji vinski davek in se izpostavljati finančnemu nadzoru glede prodaje vinskega pridelka. Položaj vinogradnikov na Bizeljskem je naravnost obupen, kajti akoravno je letošnji pridelek zelo obilen, nimajo vinogradniki od tega nič haska, kajti kupcev ni in se cene ne morejo razviti. Seveda zadene glavna krivda pri tej gospodarski nesreči klerikalne poslance, ki so sklenili z Ogrsko tako škodljivo pogodbo, da ogrska vina naravnost ubijajo naše vinogradnike. „Slovenski Gospodar“ in „Straža“ se sicer trudita v potu svojega obraza dokazati, da od ogrske pogodbe naši vinogradniki nimajo škode, ker se le malo ogrskega vina uvaža. Naj bi bili prišli mariborski klerikalni izdajalci slovenskega kmeta na shod vinogradnikov na Bizeljskem in videli bi bili, kako bi bili sprejeti zaradi lažnjivega pisarenja. Vsak veččak ve, da je ogrsko vino naše kraje naravnost preplavilo in da grozi ravno vsled ogrskih vin našim vinogradnikom pogin. Na shodu se je sprejela soglasno resolucija, vsled katere se vsi merodajni činitelji pozivljajo, zavzeti kar najostrejše stališče proti uvedbi novega vinskega davka. Tozadevno prošnjo je podpisalo več 100 posestnikov iz Bizeljskega, zlasti je v tem oziru krepko vmes posegla podružnica štajerske kmetijske družbe na Bizeljskem. Ne oziraje se na nevarnost novega vinskega davka, se je pa soglasno izreklo tudi prepričanje, da se za naše vinogradnike na Bizeljskem mora na vsak način tudi v tem oziru kaj storiti, da bode se odprl za domače vinske pridelke nov trg, kajti drugače bode šla polovica posestnikov na Bizeljskem na boben. Ljudje so si z največjimi žrtvami vinograde obnovili, sedaj pa, ko je pridelek tukaj, ga ne morejo spraviti v denar. Če bi povrh prišel še novi vinski davek, bi moralo to tirati ubogo prebivalstvo na Bizeljskem do obupa. Nedeljski shod na Bizeljskem je glasen klic naši vladi, naj pravočasne umakne svoj načrt glede upeljave novega vinskega davka in naj rajši nesrečnim vinogradnikom na Bizeljskem gre na roko, da se dvigne prodaja domačega vinskega pridelka. Na shodu je bila izrečena deželnemu poslancu dr. Kukovcu soglasno zaupnica in zahvala za njegovo delovanje.

Z Sevnisko - brežiško učiteljsko društvo je sklenilo pri svojem zborovanju dne 5. dec. t. l. na Vidmu predlagati deželnemu šolskemu svetu, da bi se preložile počitnice, ki so bile sedaj meseca avgusta in septembra z ozirom na gospodarske razmere in potrebe prebivalstva političnega okraja Brežice na mesec september in oktober. Meseca julija in avgusta pa naj bi se dovolil nerazdeljen dopoldneven ponk.

V Dobova. Obrnili smo zadnji čas vso pozornost na nameravano žel. progo in bili smo dosedaj v tem vsi edini. Kar naenkrat pa se pojavi nek človek, ki pravi, da je škoda tako lepih travnikov, ki bi jih morali odstopiti za žel. progo. Prav smešno je to mnenje in se nam zdi tako, kot če straši mati otroka, da ga bo vzel bavbar. Ne splača se, da bi take ljudi sedaj še poučevali, kakšnega pomena je železnica za vsak

kraj, skozi katerega teče, sumljivo se nam samo zdi, zakaj se nam tega ni preje povedalo in da se je šele po tolikem času prišlo na to, da so naši travniki v nevarnosti. Zdi se nam, da delajo tu na skrivnem brežko-nemčurske tace, ki pa se znajo s pomagači vred osmiliti.

Iz Sevnice. 28. nov. so tukaj slovesno sprejeli v protestantsko cerkev Iv. Trstenjaka, nekdanjega kaplana splitske škofije. Trstenjak se je po svojem prestopu takoj poročil z gospo Viktorijo Goričaj.

V Umrl je v Gaberju pri Dobovi jeden najstarejših mož v okolici, 90 letni Janez Kežman.

V Cesar je potrdil izvolitev dekana Tomažiča za načelnika in dr. Jankoviča za načelnikovega namestnika v kozjanskem okr. zastopu.

Ptujski okraj.

p Veličane. (P o ž a r n a b r a m b a.) Dne 28. nov. tl. se je ustanovila tukaj prostovoljna požarna bramba s sedežem v Ivanjkovcih. Da se je to končno vendarle uresničilo, gre v prvi vrsti zahvala pripravljalnemu odboru in njega načelniku, g. L. Petovarju. Iz poročila pripravjalnega odbora posnememo: dne 15. julija tl. se je sprožila misel, ustanoviti požarno brambo v Ivanjkovcih. Isti čas se je osnoval tudi pripravljalni odbor, ki je do ustanovnega dne preskrbel društvena pravila, ter nabral prostovoljnih doneskov K 700'74, nevštetihi K 130, ki jih je kot temeljno glavnico daroval gospod Leopold Petovar. — Novo ustanovljeno društvo pristopi k Zvezi slov. gasilnih društev. Pohvalno je omeniti tudi tovariša A. Magdiča in njegovo vrlo ženo, ki sta brezplačno prepustila društvu zemljišče, na katerem se bo stavila shramba gasilnega orodja. — Odbor se je sestavil takole: Načelnik: Petovar Lovro; podnačelnik: Šijanec Lud., četovodja brizgalničarjev: Najžar Jakob; namestnik: Bogša Alojz; četovodja plezalcev: Tomažič Juri; namestnik Lenarčič Matija; vodja zdravstvenega oddelka Simonič Franc; namestnik: Slavinec Lud., tajnik: Šijanec L.; blagajnik: Žebela Ivan; cevovodja: Munda Franc, namestnik: Rajh Alojz; orodničar: Magdič Anton; trobentači: Bogša Iv., Žebela Iv. in Kukovec Fr. ml. — Društvo šteje 19 plezalcev, 16 brizgalničarjev in 4 ude sanitetnega oddelka. Da se mlado društvo razvija in krepko stoji na načelu: „Bogu v čast in bližnjemu v pomoč“, v ta namen kličemo: „Pomoz' Bog!“

p Klerikalna ljubezen do kmeta. V Leskovcu so klerikalci pred leti ustanovili konsumno društvo. Zadelaga je ista usoda, kakor vse klerikalne konsume: po par letih je propadel ter bil primoran napovedati likvidacijo. Likvidator je bil uradnik klerikalne „Zadružne zveze“ Alojzij Pelc, ki je uredil vse tako, da je moral ves primanjkljaj plačati posestnik Jakob Vrankar. Primanjkljaj je znašal okrog 8000 K. Ta primanjkljaj je pokrila klerikalna „Zadružna zveza“, ki pa je obenem nastopila pot tožbe proti Jakobu Vrankarju, ki je imel posestvo vredno nad 10.000 kron. „Zadružna zveza“ se ni ozirala na nobeno prošnje in je 30. m. m. na javni dražbi dala prodati Vrankarjevo posestvo. Tako klerikalci gospodarsko rešujejo kmeta. Najprvo zapeljajo kmeta v razna spekulacijska podjetja, potem mu pa zavijejo vrat in ga pošljejo po svetu s trebuchom za kruhom. Gori navedeni zgled naj služi slovenskim kmetom v svarilo, da se ne bodo več dali izrabljati klerikalcem!

p Z dravskega polja. Predzadnje nedeljo sem bil pri pozni božji službi pri Št. Javžu. Srečno sem se moral smejeti,

ko sem slišal, kako je slavoznani A-greš v pridigi milo tožil, češ, da ljudje duhovnike neki strašno obrekujejo in posebno še njega. Zvedel sem tudi, da je nekaj tednov preje po pridigi za svoje sovražnike, ki ga po „krivici“ napadajo, javno molil. Revček, kdo pa obrekuje bolj kot ravno ti in tvoji bratje v mariborskih „pobožnih“ listih? O tebi pa se govori daleč okoli in se tudi piše, a po mnenju domačinov šele vse premalo. Pobjoljšaj se torej in moli raje za-se!

p Ptuj. Ptujski Sokol priredi v nedeljo, dne 12. decembra tl. — in me 8. decembra, kakor se je v začetku mislilo — narodno petdejkano „Rokovnjači.“ Upamo, da bode ta igra, ki se je igrala že ponovno na vseh večjih slovenskih odrih in je jedna najlepših in najljubših iger našega naroda, imela tudi pri nas zaželjeni uspeh. — Uravnali smo tako, da nas tudi daljni bratje iz Maribora in Celja lahko posejijo. Z ozirom na to pa, da je čisti dobiček namenjen za zgradbo prepotrebne telovadnice našim čilim „Sokolom“, gotovo ne bode nikdo izostal, ki se čuti Slovenca, ne iz ožje in širje okolice. Na svidenje torej vsi 12. decembra v novo prenovljeni dvorani našega „Narodnega doma“! Začetek bode točno ob 7. uri zvečer in se ne bode čakalo na nikogar.

p Ptuj. Zadnjič so v tukajšnji mestni hiši zborovali c. kr. državni uradniki in sprejeli so resolucijo, da se pomakne Ptuj v III. plačilni razred. V očigled na današnjo draginjo odobravamo to stremljenje. Prepovedujemo si pa, da bi se na zborovanju c. kr. državnih uradnikov, na katera so povabljeni vsi uradniki brez razločka na narodnost, izživale druge narodnosti s Heil-anjem, kakor si je to dovolil ravno imenovani davčni nadpravitelj g. Raisp — kakor že kaže ime, gotovo pristna nemška korenina. — Pa menda ne škili za predstojniškim mestom ptujskega magistrata?!

p Ptuj. Pri volitvah v dohodninsko komisijo je zmagal proti nemškemu Ferschnig-u iz Rogatca, slovenski kandidat g. profesor Kolarič. Da so klerikalci tudi pri teh volitvah morali pokazati svojo zahrbtnost je samobesebi umevno. Pisalo se je različnim župnikom in tudi gosp. dež. poslancu Ozmecu ter se jim naznanilo, da se deluje na tihem za slovenskega kandidata. Objednem se jim je vposlal imenik volilcev dotičnih krajev in se jih prosilo, da delujejo v istem smislu, po mogočnosti vposljejo glasovnice svojih krajev in izrazijo ob enem svoje mnenje glede kandidata. Toda kaj store ti pametni politiki. Par teh prenapetnežev se zbere pri sv. Marku, postavi na tem „shodu“ svojega lastnega kandidata in razobna to „voljo ljudstva“ po svojih časopisih. In s tem je bil slovenski kandidat rešen, kajti glasov so za njega zbrali v celem — reci in beri 17.

Da so s tem le opozorili nasprotnike in z event. cepljenjem glasov spravili izvolitev slovenskega kandidata v veliko nevarnost, to njim nič mar. Ako ni ta, katerega mi „samo“ diktiramo, pa rajši najhujšega nemškutarja! Res narodno — da mora človek pljuniti od gnusa.

p Mihalovec. Tukajšnji občinski odbor je sklenil v svoji seji dne 5. tm. protestirati proti nameravanemu vinskemu davku, ter so se dotične peticije vposlale na državno zbornico ter na finančno in poljedelsko ministertvo.

p Ivanjkovec. Na nedeljo dne 5. tm. je po načelniku tukajšnje kmetijske podružnice g. Lovro Petovar sklical gospodarski shod; udeležilo se ga je nad 70 vinogradnikov. — Po nago-

vorn sklicatelja ter običajni izvolitvi predsednika in zapisnikarja shoda je razložil v poljudnih besedah g. nadučitelj Šijanec nameravano vinsko postavo ter nje zle posledice za vinogradništvo; izvajanjem so poslušalci glasno pritrjevali. — Konečno se je sklenila tozadevna peticija na državno zbornico, katero so vsi navzoči podpisali ter se je odposlala državnemu poslancu dr. Ploju. — Tako so tudi tukajšnji vinogradniki mirno in dostojno protestirali proti nameravanemu atentatu na naše vinogradništvo.

p Misli priprostega vinogradnika o nameravanem davku na vino. Iz ormoškega okraja nam piše kmetovalec: Pravijo, da nam bodo vino obdali z novim davkom. Če nam le vode ne bodo, potem še bomo že dalje živeli, vino pa naj gospoda pije, pravzaprav bogatini. Bogatini, veliko delo vas čaka: toliko vina popiti! Siromakom ga itak ne privoščite. Siromak, ki teško dela, bi si ga včasih kak četrtček zaslužil, pa ga ne bo mogel piti vsled novega davka. Pomislite, koliko bo vino potem stalo, če bo tako naprej šlo, da se vino ne bo prodalo; stari sodi bodo polni in trebalo bo novih. Računimo: novi sodi pridejo za liter 14 vin, davek bo po novem računu 16 vin, za kolje pride na 1 l 4 vin, za galico, kop in drugi stroški pa tudi na 10 vin, torej skupaj 44 vinarjev.

Krčmar hoče seveda tudi imeti dobiček, služili pa bodo tudi vozniki in železnice, tako da bo prišel liter na 1 K 20 vin. — Seveda bi pa tudi pridelovalec rad nekaj zaslužil. Glejte, to so Vam vedno novi davki na vino! Zakaj naj vinogradniki še vino pridelujemo, če ne za piti? Za svetiti ni, za juho kuhati tudi ne, siromaki ga ne bodo mogli piti, bogatini ga pa samega tudi ne upajo piti, ampak si dajo primešavati polovico vode. Naj bi plačevali ti ljudje davek od vode, ki jo med vinom spišejo. V vsaki kavarni naj bi sedel kak financar. Tako bi tudi nekaj notri prišlo. Dalo bi se še veliko več pisati, pa nočem, rajše grem rigolat; pa ne bom trte sadil, ako bo novi davek dovoljen, rajši koruzo, pa bom prešiča redil, saj meso je tudi dobro.

v Pri občinskih volitvah v Ormožu je bilo oddanih v 3. razr. 159 nemških in 55 slov. glasov. Nemški glasovi so se potom parcelacije nekega zemljišča umetno pomnožili.

o Občinske volitve v Ormožu. V drugem razredu je bilo oddanih 23 nemških in 4 slovenski, v 1. 12 nemških in 2 slov. glasa. V prvem razredu pomenja to razmerje nazadovanje Slovencev.

o Umrl je v Ormožu 47 letni dež. živinozdravnik Ferd. Binder. Zadel ga je kap.

o Iz rogaške okolice. Kmetje rogaškega okraja smo zopet osrečeni z enim Nemcem več. Dobili smo novega živinozdravnika, ki je trd Nemec ter popolnoma nič ne razume slovenski. — Mislili smo, da dobimo za g. Hinterlechnerjem, ki je bil Slovenec in smo ga radi imeli, a so ga gotovo vsled hujškanja rogaških nemškutarjev premestili, zopet Slovenca, ali vsaj moža, ki slovensko razume in ki je nepristranski. Pa smo se bridko varali. — Sedanja živinozdravnik pride na kmete in vprašuje, če je tu vse „bindiš“ in če zna kdo „tajč“, ker se niti najnavadnejših stvari ne zna zmeniti. Zahtevamo odločno, da se tega za okraj nezmožnega živinozdravnika premesti v nemške kraje, mi hočemo in odločno zahtevamo, da nam oblasti pošljejo take uradnike, ki jih bodemo razumeli in da ne bo treba tolmača. Kmet iz okolice.

v Hrast se je podrl pri podiranju v nekem gozdu blizu Stopre na 16 letnega želarskega fanta Martina Žeraka in mu strl nogo na dveh mestih ter predrl trebuh.

v Spomenik † dr. I. Omulecu, odvetniku v Ormožu, bo postavil ormoški okraj s tem, da se bo nabralo 200 K za Ciril Metodovo družbo. To idejo je sprožil g. dr. Kristan in jo priporočamo tudi drugim okrajem. Ormoški okraj šteje 33 občin, torej pride na eno občino nekaj čez 6 kron; v vsaki občini pa je gotovo šest narodnih ljudi, ki lahko vsak daruje po 1 krono; to je za posameznike malenkost. Ako pa je v eni občini manj ko šest narodnjakov, pa jih je gotovo v drugih več.

d Ormoški okrajni zastop. Za načelnika okrajnega zastopa je izvoljen vsled smrti dr. Omulca zdravnik g. dr. A. Žizek, za odbornika Horvat in za člana okrajnega šolskega sveta dr. Gv. Serbec.

Slovinci v tujini.

n Iz Gradea. Dovolite, g. urednik, tudi meni nekoliko prostora v Vašem cenj. listu, da položaj graških Slovencev nekoliko pojasnim, saj sem že 9 let tukaj in razmere precej dobro poznam. Obenem naj bo nekak kratek odgovor na zadnja dopisa iz Gradca. Resnica je, da živi v Gradcu okoli 30.000 Slovencev. A žal ni res, kakor prvi dopisnik piše, da niti polovica v Gradcu živečih Slovencev ne zahaja v slovensko družbo in slov. društva, ampak od 30.000 jih hodi v „Domovino“ in „Kres“ približno kakih 100, torej komaj 0,3%. Žalostno! In kdo je kriv? Odgovor: Ker Slovenci že od doma pridejo neizobraženi in malomarni. Res je, da se veselijo radi udeležijo, se tam navdušujejo in so narodni. A če stvar pride tako daleč, da bi kateri k društvu pristopil, potem pa začne iti, kakor bi mačko za rep vlekel. Za društvo in njega prostore ve na tisoče graških Slovencev, a kaj pomaga, če pa ne pristopijo. Ko sem bil na agitaciji za društvo „Domovina“, so me nekateri nemškutarji debelo pogledali in me vprašali, če sem zblaznel, da tukaj v nemškem mestu za slovensko društvo agitiram. Zato ne moremo bogvekoliko računati na one, ki že dolgo časa tukaj stanujejo, pač pa moramo obračati pozornost na one, ki pridejo vedno na novo iz slovenskih krajev. Gledati moramo, da vsaj te vse pridobimo, da takoj vstopijo v naše društvo „Domovina“ in pozivamo vse one, ki pridejo v Gradec v službo, naj pridejo k nam. Oglasi se lahko pri nas vsakdo v društvenih prostorih (Stigergasse 2.) ob nedeljah in delavnikih od 6. do 10. ure zvečer. „Domovina“ nudi vsakomur zabavo, ima raznovrstne časopise, lepo urejeno knjižnico, društvo je podporno in ima tudi svoj tamburaški klub. Pri nas izve tudi za prostore graškega Sokola vsakdo, ki hoče telovaditi. — P. F.

v Nasilstvo graških Nemcev. Slovensko sokolsko društvo v Gradcu je hotelo prirediti Miklavžev večer v Japplovi dvorani, edinem lokal, kamor so še lahko dosedaj zahajali Slovenci in se razveseljevali pri eni ali drugi prireditvi. V nedeljo pa so prišli k Japplu trije Nemci in izjavili, da mu lokal razdenejo, ako dovoli slovensko veselico. Lepe razmere! Pocestni pretepači in barabe so tedaj v Gradcu neomejeni gospodarji, oblasti, zlasti policija nimajo ničesar več govoriti, ker — nočejo. Koliko krika bi nastalo, ako bi se kaj takega zgodilo v — Ljubljani! K nečuvnim koroškimi nasilstvom se je pridružilo to-le graško in Slovenci moramo res priti do zavesti, da smo v baje pravni državi pod „nepristransko“

Bienertovo vlado in njenim sistemom vogelfrei! Povod več, da naši poslanci ne smejo v domovino, ako se ne izvojuje le padec sedanje vlade, ampak tudi sistema! — Razburjenje med graškimi Slovenci je seveda velikansko, ker je sedaj vsaka slovenska prireditelj v Gradcu onemogočena.

a Iz Gradea nam piše slov. delavec: Vsa čast in hvala tehniku gosp. Franu Fischerju iz akademičnega društva „Tabor“ v Gradcu za trud in požrtvovalnost katero nam je skazal pri predavanju o zrakoplovstvu v našem društvu „Domovina“. Enaka hvala tudi tovarišu Andreju Osetu, predsedniku Z. S. N. M. kateri nam je zelo lepo govoril o nalogi in ciljih nove mladinske organizacije. Dne 8. grudna bode govorila v društvenih prostorih „Domovine“ tovarišica Rezika Vrečko, kako se naj dekleta organizirajo. Upamo mnogobrojne udeležbe ne samo od članov „Domovine“ ampak tudi od drugih graških Slovencev.

Obrtni vestnik.

o Prvi obrtniški večer v celjskem Narodnem domu minolo soboto zvečer je bil jako lepo obiskan. Vsi gostilniški prostori so bili polni in zabava je bila prav živahna. G. Rebek kot predsednik občeslovenskega obrtnega društva in prireditelj večera je v daljšem govoru označil pomen takih družabnih večerov, ki bi naj prinesli novega duha v življenje celjskih Slovencev. Dr. Kukovec je spregovoril o pomenu obrtniškega društva v Celju, dr. Karlovšek je pa v markantnih potezah očrtal zgodovino družabnega razvoja celjskih Slovencev. Pozdravlja namero obrtnega društva, apeljati take večere kot stalno inštitucijo, ter povdarja, naj bi se v prirejanju večerov morda razna društva menjevala. Za čim večjo zabavo so skrbeli vrli tamburaši in pevci slov. delavskega podp. društva, dalje pa g. Rotter s petjem kupletov ter gg. Rotter in Terček s šaljivim nastopom. Naj bi bil ta prvi dobro uspeli večer res nekak začetek pravega družabnega življenja med celjskimi Slovenci, ki smo ga tako težko pogrešali.

Vestnik

„Zveze napredne mladine“.

n Poročilo o mladinskem shodu v Podlogu (župnija Sv. Peter v Sav. dol.) prinesemo prihodnjič, ker se nam je danes nagromadilo gradiva.

n Naprednemu mladeniču v Grižah. Tudi Vaš odgovor na napado v „Slov. Gosp.“ smo morali odložiti.

o Mladinski shod v Bočni pri Gornjemgradu. Vreme nam ni bilo naklonjeno; lilo je v nedeljo kakor iz škafe in mislili smo, da si vobče nikdo ne bode upal izpod varne strehe na blatno in premočeno cesto. Vkljub temu se je pripeljalo iz Gornjegrada nekaj tovarišev in tovarišic, drugi pa so prihiteli peš iz Noveštifte, Šmartnega in Bočne, da se udeležijo prvega sestanka napredne mladine v gornjegrajskem okraju. Zbralo se je v prijazni Žmavčevi gostilni lepo število fantov in deklet, ki so z veliko pozornostjo poslušali izvajanja tov. urednika Lešničarja iz Celja o delu in namenih napredne mladinske organizacije. Govornika je skušal motiti nek kaplanov odposlanec, a je moral s svojimi premodrimi opazkami, katere je tov. Lešničar primerno in zelo uljudno pojasnjeval, vsled občnega smeha utihniti. Tovarišem klerikalcem sicer ne zavidamo veselja nad bratovščinami — a bolje je v njihovi lastni koristi, če se pridružijo nam, ki stremimo po v resnici stanovski, narodni organizaciji kmečke

mladine, ki jih bude izobraževala in ne samo napolnjevala s slepim in nerazsodnim sovraštvom, katero samo smeši. Fantom in dekletom so še zelo lepo in stvarno govorili tov. Černevšek iz Nove Štife in gg. učitelja Zemljič iz Bočne ter Šijanec iz Gornjegograda. — Shod je vodil navdušeni in delavni g. Matjaž, ki ga je v najboljšem razpoloženju zaključil z zahvalo vsem govornikom. Sestavljal se je na shodu krajevni odbor, ki se bo z vsemi silami lotil organizacije kmečke mladine v gornjegrajskem okraju. Krepko na delo, tla so ugodna. Male nezgode in ovire tu pa tam naj nikogar ne oplašijo!

Vabilo na shod napredne mladine

ki se vrši
v nedeljo, 12. decembra
t. l. ob 3. uri popoldne
v prostorih g. Malgaja
v Gotovljah.
DNEVNI RED:
1. Cilji „Zveze slov. napred. mladine“.
2. Volitev pododbora ZSNM za Gotovlje, Žalec in Ložnico.
3. Slučajnosti.
Mladino naprednega mišljenja iz domače in sosednjih občin na shod uljudno vabi
„Zveza slov. napredne mladine“.

Listnica uredništva.
I. V. Leskovec: Eno uporabili. — Ono drugo iz Halož ne moremo, ker bi se samo proti nam porabilo in je politično brez pomena. Pišite nam večkrat. Zdravi! — Dobova: Prihodnjič! — Št. Peter pod Sv. Gor.: Naznanite nam tudi svoje ime. — Št. Pavel pri Preb: Prihodnjič!

Današnja številka smo izdali zaradi poročila o III. glavnem zboru stranke šele danes v petek na mesto včeraj.

Poročilo strankinega tajnika o delu stranke v pretečenem poslovnem letu priobčimo prihodnjič. Istotako poročilo g. dr. Božiča o gospodarskem delu narodne stranke.

Ženitna ponudba.

Tovarnar v starosti 50 let, želi znanja z izobraženo gospodično ali vdovo ne pod 30. let staro v svrhu ženitve, ki ima premoženja 8000 — 10.000 K. Tajnost zajamčena. — Samo resne ponudbe pod šifro „Tovarna na deželi“ na upravništvo tega lista.

Suhe brezdimne

hruške

kilogram po 28 vin.
Sladek lavantinski hrušovec po 12 vin. razpošilja graščina Schmelzhofen, pošta Wolfsberg Koroško. 289 2-1

Pozor!

50.000 parov čevljev, 4 pari samo 7.50 K. Ker je več velikih trdk prišlo v denarne težkoče, sem dobil nalogo veliko postavko čevljev razprodati nizko pod proizvajalno ceno. Prodajam torej vsakomur 2 para čevljev na jermenčke za gospode in 2 para čevljev za dame, usnje rjavo ali črno, galoširane, z žrebliji v podplatih, najeleganterje in najnovije fazono. Velikost po številkah. Vsi štirje pari stanejo 7 K 50 v. Pošilja se po poštne povezu. S. Urbach, Krakov šte. 26. Zamena dovoljena tudi denar nazaj!

Priporočamo našim rodbinam
Kolinsko cikorijo.

Ugodna prilika.

Zaradi preselitve svoje trgovine v novo posojilnično hišo v Graški cesti prodajam vse stekleno in porcelanasto blago ter svetilke, ogledala in raznovrstna primerna božična in novolelna darila po zelo znižanih cenah.

Za mnogobrojen obisk se priporočam z velespoštovanjem
Fran Strupič, trgovec
s steklenim in porcelanastim blagom, Celje, Graška cesta.

Lep travnik

pet oralov velik, tik ob državni cesti blizu Frama proda pod ugodnimi pogoji dr. R. Pipuš v Mariboru. 89 3-2

2 K za komad krasnih
obrobljenih platnenih rjuh
150×200 cm velikih iz
usnjene platna

Platnene rjuhe iz pristnega lana, znano kot zelo trpežno in boljše, nego potom anončne konkurence:
1 kom. 150×200 cm dolge K 2-20
1 " 150×225 " " " 2-48
1 " 150×225 " " (posebno goste) " 2-70
Beljenih platnenih ostankov 6 do 12 metre dolgih, porabnih za najtanjšo telesno in posteljno perilo, se proda po 50 vinarjev 1 meter. Najmanjši nakup 6 komadov platnenih rjuh, ali 40 metrov platnenih ostankov proti poštnemu povzetju. Za neugajajoče pošljam takoj denar nazaj.

S. STEIN, tkalnica platna,
Nachod na Českem. 278-2

Pozor

trgovski pomočniki!

Dobro vpeljana trgovina, z mešanim blagom in gostilno tik farne cerkve odda takoj
v najem

Ivan Saiko, Koprivnica
275 pri Rajhenburgu. 3-9

Pozor! Iz starih v nove se lahko izpremenijo moške in ženske obleke, ako jih pošljete

v kemično barvarijo
M. Medveda v Šoštanj

s pripombo v kakšni barvi jih želite imati. — Vsled skrbnega apretiranja in gladenja v moji delavnici dobi vsaka obleka lepo fazono in izgleda kakor nova. — Ako kdo želi obleko predrugačiti, mu svetujem, naj jo pred barvanjem razpara; sicer to ni potrebno. V nujnih slučajih, kakor pri žalnih oblekah i. dr. se delo izvrši v najkrajšem času.

Najsolidnejše delo!
— Cene jako nizke!

Loterijske številke.
Trst, 4. decembra 1909: 23, 76, 24, 62, 3.
Linc, " " " 33, 28, 80, 88, 90.

Kupujem lepe in dobre vrste

jabolka.

Kdor jih ima, naj mi takoj naznanim nožino, vrsto in ceno.

Katarina Kovač, trgovina voća Zagreb, Jelačičev trg.

Najboljši češki nakupni vir.

Ceno posteljno perje:
1 kg sivega, dobrega, puljenega 2 K. boljše 2 K 40 h; prva polbelega 2 K 80 h; belega 4 K; belega, puhastega 5 K 10 h; 1 kg velfinega, snežnobelega, puljenega 6 K 40 h; 8 K; 1 kg puha, sivega 6 K; 7 K; belega, finega 10 K. najfinejši drsni puh 12 K. Kdor vzame 5 kg. dobi franko.

Zgotovljene postelje

iz gostonitega rdečega, modrega, belega ali rumenega nankinga, pernica, 180 cm dolga, 118 cm široka, z 2 zglavnikom, vsak 80 cm dolg, 58 cm širok, napoljen z novim, sivim, jako stanovitnim puhastim posteljnim perjem 16 K; napolnjen z 20 K; puh 24 K; same pernice po 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; zglavniki 3 K, 3 K 50 h, 4 K. Razpošiljanje po povzetju od 12 K naprej franko. Dovoljeno je vzeti nazaj ali zamenjati franko. Za neugajajoče se povrne denar. — Cenovnik zastoj in franko.
S. Benisch, Deschenitz, št. 199, Sumava, Češko.

Cepljene trte

najboljše kakovosti vseh vrst na običajnih podlagah priporoča po znižani ceni:

Trsničarska zadruga
Sv. Bolfenk pri Središču.

Ceniki brezplačno!
Opozarjamo na našo specijalitetu: muškati silvanec.

PREPRIČAJTE SE

da dobite najcenejše in najboljše blago samo pri tvrdki:

FRANTIŠEK MEJDR
Kntvald 10 (Češko)
Platnarna na stroj Usti n. Orli.

Barhenti,
damasti, gradli, kanafasi, kretoni,
cefrli itd., vse po najnižji ceni.
Lastna tovarna. Zahtevajte povsod

Novo platno

z narodnim kolekom
komad 23 m za 16 kron franko.

Razpisuje se stavba

v svrhu razširjenja „Hmel jane“ I. štaj. skladišča za hmelj v Žalcu. Preračunjeni stroški znašajo

K 13.609-37.

Detaljiran proračun, načrti in stavbeni pogoji so na ogled v pisarni Savinske posojilnice v Žalcu, kjer se bo vršila zmanjševalna dražba v nedeljo, dne 12. grudnia t. l., ob 2. uri popoldne.

Stavbeni podjetniki naj pošljejo pismene ponudbe z 10% jamščino dopolne navedenega dne.

ŽALEC, dne 2. grudnia 1909.

Za predstojništvo I. štajerskega skladišča za hmelj.

Dr. M. Bergmann l. r.
predsednik.

Anton Petriček l. r.
tajnik in blagajnik.

Daruje družbi sv. Cirila in Metoda.

POZOR!

Sejem sv. Lucije v Žalcu se vrši

dne 13. decembra t. l.

ne pa 18. decembra kakor je v pratiki napačno zaznamovan.

Županstvo.

Za božični nakup

priporoča

Zvezna trgovina v Celju trgovcem po deželi

bogato zalogo svilnatega papirja vseh vrst barv,

barvani jedno- in dvostranski papir,

peresa za rože, cvetje,

zlati in srebrni papir.

Jaslice in jaslične podobe, navadne in prešane v poli ter prtički.

Laneta, šumeče zlato, zlata pena,

Božični okraski v kartonih sortirani od kron 2[—], 3[—], 4[—] in naprej.

Velika

božična prodaja po zelo znižanih cenah se vrši v narodni veletrgovski hiši
R. Stermecki, Celje.
Poštne pošiljave čez 20 kron franko.

Darujte za Narodni sklad!

Kdor je osivel, izgleda star.

Izvrstna zajamčeno neškodljiva sredstva za barvanje las so:

1. Vitkov „Vedno mlad“ plavo, rjavo, in črno barvilo. Pobarva takoj in trajno. Ena skatlja štiri krono.
2. Vitkov „Mucin“, stekleničica eno krono.

Ta sredstva za barvanje las so se jako dobro izkazala v tisoč slučajih. Edino pristna iz kem. laboratorija

Fr. Vitek & Co., Praga II.

Zahtevajte samo Vitkove preparate, vse druge zavrnite!

Naprodaj ima

kreditna in stavbena zadruga „Lastni dom“ v Gaberju pri Celju (pisarna v Celju, Rotovške ulice št. 12) na svojem posestvu v Gaberju

25 lepih stavbišč.

Tam se dobi tudi potrebni stavbeni kredit.

Razširjajte Narodni list!

Žveplenokisli amoniak

= (amonijev sulfat) =

vsebuje 20,6 do 21 odstotkov dušika in ga je uporabljati kot gnojilo k vsaki rastlini. K ozimni je gnojiti že jeseni četrtino do tretjino vse množine, ostalo pa v zgodnji spomladi.

75 kg amonijevega sulfata učinkuje ravno toliko, kakor 100 kg čilskega solitra. Amonijev sulfat ne sprejema prsti, zabranjuje razne rastlinske bolezni, kakor n. pr. rja itd. in prepreči poleganje žita.

Dušik je v amonijevem sulfatu cenejši, kakor v čilskem solitru in v uporabljanje sulfata pomenja torej veliko prihranitev za kmetovalca.

Žveplenokisli amonijak, kakor vse vrste zajamčenih umetnih gnojil prodaja na veliko in malo

trgovina z železnino in poljedeljskimi stroji „MERRUR“

P. Majdič, Celje

Novo ustanovljena trgovina papirja

Ne ozirajte se na vsebino inserata

temveč pridite v trgovino s papirjem in pisalnim orodjem
GORIČAR & LESKOVŠEK
v Celju, Graška ulica št. 7

Ceniki brezplačno na razpolago

Na debelo in na drobno

Solidna postrežba

Največja in najcenejša izber

zaročnih

in različnih drugih zlatih, double itd. uhanov, verižic, zapestnic in sploh vsakovrstne zlatnine ... srebrnine.

prstanov

Pozor! Predno si kupite uro, oglejte si mojo velikansko zalogo pravih švicarskih zlatih, srebrnih, nikelnastih in stenskih ur, budilk, verižic, toplomerov, očal, daljnogledov itd. — vse po najnižjih cenah.

Naročite cenike, katere razpošiljam zastoj in poštne prosto. Popravila izborna in točna.

Rafael Salmič
v Celju, „Narodni dom“.

Odvetnik dr. Gvidon Serbec

naznanja, da je s 25. novembrom tl. otvoril svojo pisarno

v Ormožu v hiši g. dr. Omuleca

Drsalice
in otroške sani
po najnižji ceni pri
P. Majdič-u, „Merkur“
v Celju.
Gramofoni.

Narodna dolžnost vsake slovenske gospodinje je, da zahteva v vsaki trgovini le izborno z znamko „tiger“

Pfeiferjevo pralno milo

iz milarne **Ivana Pfeifer**
v **Spodnji Hudinji** pri Celju — pošta Celje.

Poštne hran. račun št. 54.366.
Telefon št. 48.

„LASTNI DOM“

Pisarna je v Celju, Rotovške ulice št. 12

Uradije se vsak dan razun nedelj in praznikov od 8.—12. ure dopoldne.

Najboljša prilika za sigurno štedenje je plodonosno nalaganje gotovine pri denarnih zavodih, ki nudijo najugodnejše pogoje.

registrovana kreditna in stavbena zadruga z omejeno zavezo v Gaberju pri Celju

sprejema hranilne vloge od vsakega, je član zadruga ali ne, na tekoči račun ali na hranilne (vložne) knjižice in jih obrestuje letno po

pet od sto (5%)

Hranilne knjižice drugih denarnih zavodov sprejema kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo. — Rentni davek plačuje zadruga in ga ne odteguje vlagateljem, tako da dobijo na leto celih 5 K od naloženih 100 K. — Posojila daje proti 6% obrestovanju na osebni kredit, proti zastavljenju vrednotic, dragocenosti ali nepremičnin na menice ali dolžna pisma. — Odplačuje se na račun glavnice in obresti v mesečnih ali v posebej dogovorjenih četrt — oziroma polletnih obrokih.